

Crna Gora
Pisarnica - Glavni grad - Podgorica

30. 04. 25

Primljeno:				
Org. jed.	Jed. s. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02	- 016	25	-	436

Glavni grad Podgorica

Skupština Glavnog grada Podgorica

Predsjednici Skupštine Glavnog grada Podgorica

gđi Jeleni Borovinić Bojović

Podgorica 30. 04. 2025.

Predmet: Predlog za dnevni red naredne sjednice Skupštine Glavnog grada

Poštovana gđo Borovinić Bojović,

Na osnovu članova 104 i 105 Poslovnika o radu Skupštine Glavnog grada dostavljamo predlog za dnevni red prve naredne sjednice Skupštine Glavnog grada Podgorica, i to:

- Predlog Odluke o dopuni Statuta Glavnog grada ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 8/19, 20/21, 49/22)

Naš dopis započinjemo citatom da je "Voda za piće (...) osnovno ljudsko pravo. Voda je javno dobro, a ne roba" (Rezolucija Generalne skupštine OUN od 28.07.2010.). "Voda za piće mora biti svima dostupna. Usluge snabdijevanja vodom za piće moraju da budu priuštive." (Povelja Evropske Unije o osnovnim pravima)

Pravo na vodu je esencijalno za potpuno ostvarenje prava na život i za ostvarenje svih ljudskih prava, pa je nadređeno drugim građanskim i političkim, te ekonomskim, socijalnim i kulturnim ljudskim pravima. Preokret se snažno zalaže za suštinsko i praktično ispunjenje ovog prava.

U prošlosti su lokalne uprave, usljed nesposobnosti da prepoznaju i aktiviraju privredne potencijale Glavnog grada, u značajnoj mjeri punile lokalne budžete prodajom imovine koja im je povjerena na upravljanje, kao i dodatnim zaduživanjem građana. Postoji realna opasnost da bi, u slučaju finansijskih teškoća ili koruptivnih prilika, neka lokalna vlast mogla posegnuti za privatizacijom javnog preduzeća za vodosnabdijevanje. Ukoliko bi snabdijevanje

stanovništva vodom prešlo u privatne ruke, ključni resurs za život bio bi pod kontrolom privatne korporacije kojoj je isključivi cilj maksimizacija profita.

Ostavljanje mogućnosti za privatizaciju vode značila bi da ona postaje dostupna samo onima koji imaju mogućnost da je plate, dok bi siromašni i marginalizovani ostajali bez pristupa ovom osnovnom resursu. Time bi privatni vlasnici stekli moć nad biološkim opstankom velikog dijela stanovništva. Iskustva privatizacije vodovoda u nekoliko evropskih prijestonicama pokazala su se potpuno promašenim – nakon tog procesa uslijedili su višestruki i stalni rast cijena, uz izostanak ulaganja i unapređenja kvaliteta usluga, praćeni netransparentnim upravljanjem i značajnim ekološkim rizicima.

Slično tome, manjinska privatizacija vodovoda npr. u Parizu i Berlinu, kao i većinska u Budimpešti, rezultirala je njihovom rekomunalizacijom, odnosno vraćanjem u vlasništvo lokalnih samouprava. Da bi se spriječilo ponavljanje ovakvih negativnih iskustava, neophodno je donijeti rezoluciju o zaštiti prava na vodu kojom bi se zabranila mogućnost koncesioniranja, javno-privatnih partnerstava ili potpune i djelimične privatizacije nad vodnim dobrima i infrastrukturom za distribuciju vode. Ovo su djelovi iz našeg programa koji snažno afirmišu potrebu očuvanje prava na vodu, odnosno ovog životnu važnog resursa. Takođe, građanima se mora garantovati količina vode za piće, pripremu hrane, higijenu i druge osnovne funkcije, u obimu koji je neophodan za reprodukciju svakodnevnog života, bez obzira da li imaju sredstava da je plate.

Ipak, da bi ovaj princip u cjelosti i djelotvorno bio primijenjen, nužno je da skupštine lokalnih samouprava u praktičnom smislu ovaj temeljni princip navedenog pristupa, kroz dopunu, unese u statute opština, odnosno Glavnog grada i Prijestonice, čime bi se osnažile i pretpostavke za institucionalno djelovanje u pomenutom pravcu. Naš predlog predstavlja korak u tom pravcu.

Predstavnik predlagača prilikom razmatranja Predloga odluke u Skupštini i na njenim radnim tijelima je Srđan Perić.

U prilogu dostavljamo predlog predmetne odluke uz prateće obrazloženje.

Odbornici Preokreta

Srđan Perić

Mirza Krnić

PREDLOG

Na osnovu člana 38 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list Crne Gore", br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22 i 85/22), članova 54, 174 i 175 Statuta Glavnog grada ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 8/19, 20/21, 49/22) Skupština Glavnog grada – Podgorice, na sjednici održanoj _____ donijela je:

ODLUKU O DOPUNI STATUTA GLAVNOG GRADA

Član 1

U Statut Glavnog grada ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 8/19, 20/21, 49/22) nakon člana 33 dodaje se član 33a koji glasi:

Član 33a

"Ovim Statutom se zabranjuje mogućnost koncesioniranja, sklapanja javno-privatnih partnerstava ili sprovođenja privatizacije, bilo potpune ili parcijalne, za preduzeće u vlasništvu Glavnog grada, odnosno čiji je Glavni grad osnivač odnosno Skupština Glavnog grada, a koje se bavi proizvodnjom i distribucijom vode, uključujući i vodovodnu infrastrukturu putem koje se vrši distribucija vode."

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Služenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Broj:

Podgorica, _____ godine

SKUPŠTINA GLAVNOG GRADA – PODGORICE

PREDSJEDNICA,
dr Jelena Borovinić Bojović

Obrazloženje

Pravni osnov za predloženu dopunu Statuta Glavnog grada su sadržane u odredbama člana 38 Zakona o lokalnoj samopuravi ("Službeni list Crne Gore", br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22 i 85/22), te članova 54, 174 i 175 Statuta Glavnog grada ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 8/19, 20/21, 49/22).

Voda za piće je osnovno ljudsko pravo, javno dobro koje mora biti dostupno svima, bez obzira na platežnu sposobnost. Ova načela potvrđena su Rezolucijom Generalne skupštine Ujedinjenih nacija (28.07.2010) i Poveljom o osnovnim pravima Evropske Unije. Pravo na vodu je preduslov za ostvarenje prava na život i drugih ljudskih prava, zbog čega mora biti ustavno i zakonski zaštićeno, uključujući i kroz najviše pravne akte lokalnih samouprava. Potencijalnom ili stvarnom privatizacijom, voda bi postajala roba kojom upravljaju korporacije vođene isključivo logikom profita, čime se ugrožava pristup vodi za najugroženije kategorije stanovništva. Naš predlog predstavlja institucionalni instrument zaštite ovog važnog resursa u dijelu u kojem je on u djelokrugu i obuhvatu nadležnosti Glavnog grada.

Iskustva gradova poput Sofije, Budimpešte, Pariza i Berlina pokazuju da se privatizacija vodovoda pokazala potpuno promašenom, dovodeći do višestrukog i konstantnog rasta cijena vodosnabdijevanja koje nije bilo praćeno ulaganjima ili podizanjem kvaliteta usluga, uz netransparentno upravljanje i znatne ekološke hazarde. Upravo zbog toga su mnogi od gradova gdje je postojao ovaj slijed događaja izvršili rekomunalizaciju – vraćanje vodovoda u javno vlasništvo.

Kako bismo spriječili slične potencijalne negativne ishode, neophodno je Statutom Glavnog grada jasno zabraniti mogućnost privatizacije, koncesioniranja i bilo kakvog javno-privatnog partnerstva u oblasti proizvodnje i distribucije vode, odnosno vodosnabdijevanja.

Ova dopuna ima za cilj da osiguraju dugoročnu zaštitu vode kao javnog dobra i osnovnog ljudskog prava svih građana Glavnog grada.

Samo usvajanje i primjena ove odluke ne bi iziskivalo bilo kakve troškove, te stoga ne postoji niti jedna prepreka da ona bude i usvojena.

Prečišćeni tekst Statuta Glavnog grada obuhvata sljedeće propise:

1. Statut Glavnog grada ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 008/19 od 21.02.2019),
2. Odluka o izmjeni i dopunama Statuta Glavnog grada ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 020/21 od 09.07.2021),
3. Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 049/22 od 14.10.2022), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

STATUT

Glavnog grada

("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 008/19 od 21.02.2019, 020/21 od 09.07.2021, 049/22 od 14.10.2022)

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Gradani Glavnog grada ostvaruju pravo na lokalnu samoupravu, radi zadovoljavanja potreba od neposrednog i zajedničkog interesa utvrđenih zakonom i Statutom Glavnog grada.

Član 2

Statutom se uređuju: prava i dužnosti Glavnog grada i način njihovog ostvarivanja, poslovi i način odlučivanja stanovništva Glavnog grada, način i uslovi vršenja sopstvenih poslova, organizacija i način rada uprave Glavnog grada, način donošenja propisa, način obezbjeđenja javnosti rada organa Glavnog grada i učešća građana u poslovima iz nadležnosti Glavnog grada, finansiranje Glavnog grada, oblik i sadržina simbola Glavnog grada, praznik Glavnog grada i način njegovog obilježavanja, osnivanje i rad mjesne zajednice i drugih oblika mjesne samouprave, uslovi za pokretanje građanske inicijative i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave u Glavnom gradu.

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom statutu za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II - PRAVNI STATUS

1. Teritorija i sjedište Glavnog grada

Član 4

Glavni grad obuhvata teritoriju utvrđenu zakonom kojim se utvrđuje teritorijalna organizacija Crne Gore.

Granice područja naselja i nazivi naselja Glavnog grada utvrđuju se odlukom Skupštine Glavnog grada, u skladu sa zakonom kojim se uređuje teritorijalna organizacija Crne Gore.

Teritorija Glavnog grada Podgorica, sa sjedištem u Podgorici, obuhvata:

- teritoriju Podgorice kao naselja gradskog karaktera: Blok V, Budo Tomović, Vranići, Vraničke njive, Vrela Ribnička, Golubža, Gornja Gorica, Gornji Vranići, Dajbabe, Drač, Doljani, Donja Gorica, Kakaricka gora, Konik, Kruševac, Malo brdo, Mareza, Masline, Momišići, Murtovina, Nova Varoš, Novi Grad, Park šuma Zagorič, 1. maj, Račice, Sadine, Stara Varoš, Stari aerodrom, Stara Zlatica, Tološi, Zabjelo, Zagorič, Zelenika i Zlatica;
- naselja: Baloči, Begova Glavica, Bezjovo, Beri, Bigor, Bioče, Blizna, Bolesestra, Brežine, Bride, Brskut, Buronje, Crnci, Crvena Paprat, Cvilin, Čafa, Čepetići, Dolovi, Donje Stravče, Donji Kokoti, Draževina, Dučići, Duga, Đurkovići, Duške, Farmaci, Fundina, Goljemadi, Gornje Stravče, Gornji Kokoti, Gradac, Grbavci, Grbi Do, Kisjelica, Klopot, Kopilje, Kornet, Kosor, Krusi, Kržanja, Lekići, Liješnje, Liješta, Lijeva Rijeka, Lopate, Lutovo, Lužnica, Medun, Milati, Momče, Mrke, Opasanica, Orahovo, Oraovice, Orasi, Ožezi, Parci, Pelev Brijeg, Petrovići, Podstrana, Prisoja, Progonovići, Raći, Radeća, Radovče, Releza, Rijeka Piperska, Rogami, Pričelje, Seoci, Seoštica, Sjenice, Slacko, Smokovac, Staniselići, Stanjevića Rupa, Stijena, Stupovi, Trmanje, Ubalac, Ubli, Velje Brdo, Veruša, Vidijenje, Vilac, Vrbica, Zagrada i Zaugao i druga naselja utvrđena posebnom odlukom Glavnog grada.

Član 5

Glavni grad ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Glavnog grada je u Podgorici, ulica Njegoševa broj 13.

2. Simboli Glavnog grada

Član 6

Glavni grad ima grb i zastavu.

Grb je u obliku srebrnog štita, sa dvije horizontalne i jednom četverostruko izlomljenom linijom plave boje u vidu geometrizovanog meandra postavljene od donjeg ka gornjem pojasu štita. Iznad štita je zlatna zidna kruna, trostrukog kamenog sloga, sa tri merlona. Na kruni se nalazi dijadema dekorisana dragim kamenjem. Centralni dragi kamen je crvene boje. Crveni i po dva plava druga kamena su veći, dok su zeleni i ostali crveni manji. Štit pridržavaju dva srebrna lava u uspravnom položaju čije su šape oslonjene na postament koji čini preplet lente i grančica vinove loze. Vinova loza je zlatna, dok je lice lente srebrno, a naličje plavo.

Zastava je bijele osnove, sa dvije horizontalne i jednom prelomljenom plavom prugom. Zastava ima proporcijski odnos 1: 2. Širina pruga na zastavi iznosi jednu dvanaestinu visine zastave. Prva pruga je postavljena osno na granici prve i druge četvrtine visine barjaka. Ka vrhu smjenjuju se pruge modularne širine.

Upotreba grba i zastave uređuje se posebnom odlukom Skupštine Glavnog grada.

Član 7

Praznik Glavnog grada je 19. decembar, dan kada je Podgorica, 1944. godine, oslobođena od fašizma.

Praznik Glavnog grada obilježava se održavanjem svečane sjednice Skupštine Glavnog grada i drugim programom pripremljenim povodom praznika.

3. Pečat Glavnog grada

Član 8

Glavni grad, organi Glavnog grada i organi uprave Glavnog grada imaju pečat.

Pečat Glavnog grada je okruglog oblika, prečnika 32 mm i sadrži naziv: Crna Gora, Glavni grad Podgorica, Podgorica.

U sredini pečata je grb Glavnog grada.

Pečat organa Glavnog grada i pečat organa uprave Glavnog grada, pored elemenata iz stava 2 i 3 ovog člana, sadrži i naziv organa.

Skupština Glavnog grada posebnom odlukom uređuje: izradu, upotrebu, čuvanje i uništavanje pečata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu pečata.

4. Javna priznanja Glavnog grada

Član 9

Gradanima Glavnog grada i drugim licima, lokalnim zajednicama, ustanovama i pravnim licima mogu se dodjeljivati javna priznanja za uspjehe u radu i djelovanju, kojima se doprinosi razvoju određenih djelatnosti, a samim tim i razvoju Glavnog grada kao cjeline.

Član 10

Javna priznanja su:

- proglašenje počasnim građaninom,
- Nagrada "19. decembar",
- Povelja Glavnog grada,
- Zahvalnica Glavnog grada,
- ostale nagrade.

Član 11

Javna priznanja se mogu dodjeljivati i državljanima drugih zemalja, gradovima, međunarodnim organizacijama i organizacijama drugih država.

Član 12

Počasnim građaninom Glavnog grada može se proglasiti lice koje je posebno zaslužno za razvoj vrijednosti demokratskog društva, istorijskih događaja i tradicije, položaja i ugleda Glavnog grada, njegovog odnosa sa drugim gradovima u zemlji i inostranstvu.

O proglašenju za počasnog građanina odlučuje Skupština Glavnog grada.

Predlog za proglašenje počasnim građaninom mogu podnijeti: građani, udruženja građana, odbornik u Skupštini Glavnog grada, gradonačelnik, javnopravni organi, privredna društva i ustanove.

Postupak za proglašenje počasnim građaninom sprovodi radno tijelo Skupštine Glavnog grada nadležno za izbor i imenovanja.

Član 13

Počasnom građaninu uručuje se povelja.

Povelja je pravougaonog oblika, urađena na pergamentu, ispisana kaliografski, sa posrebrenim pločicama na kojima su grb Crne Gore i grb Glavnog grada.

Povelja počasnom građaninu uručuje se na svečan način, na posebnoj sjednici Skupštine.

Izuzetno, Povelja se može uručiti i van sjednice Skupštine, na prikladan način.

Član 14

Nagrada "19. decembar", dodjeljuje se povodom Praznika Glavnog grada, za najviše zasluge i postignute rezultate u teorijskom i praktičnom radu i djelovanju u svim oblastima ljudskog stvaralaštva.

O dodjeli Nagrade "19. decembar", odlučuje žiri koji imenuje Skupština Glavnog grada.

Uslovi, način i postupak za dodjelu Nagrade utvrđuje se posebnom odlukom Skupštine.

Član 15

Povelja Glavnog grada dodjeljuje se građanima Glavnog grada i drugim licima, njihovim udruženjima, mjesnim zajednicama, ustanovama, privrednim društvima i drugim pravnim licima povodom njihovih jubileja i značajnih događaja u zemlji i u gradu, za uspjehe u poslovanju, zasluge za razvoj Glavnog grada, unapređenje kvaliteta života u Glavnom gradu i za promociju ugleda Glavnog grada u zemlji i svijetu.

Član 16

Zahvalnica Glavnog grada se dodjeljuje pojedincima, udruženjima građana, mjesnim zajednicama, privrednim društvima i drugim pravnim licima, u znak priznanja za dobročinstvo, humani gest i učešće u aktivnostima kojima se promoviše Glavni grad.

Član 17

Povelju i zahvalnicu Glavnog grada dodjeljuje gradonačelnik.

Izgled i opis Povelje i Zahvalnice Glavnog grada, sadržaj i oblik evidencije o dodijeljenim poveljama i zahvalnicama i druga pitanja koja su od značaja za Glavni grad, utvrdiće se pravilnikom, koji donosi gradonačelnik Glavnog grada.

Član 18

Odlukom Skupštine Glavnog grada ustanovljavaju se ostala priznanja (studentske, sportske, kulturne i druge nagrade) i uređuju uslovi i način njihove dodjele.

III - UPOTREBA JEZIKA I PISMA

Član 19

U Skupštini Glavnog grada službeni jezik je crnogorski jezik.

Ćirilično i latinično pismo su ravnopravni.

U službenoj upotrebi su i srpski, bosanski, albanski i hrvatski jezik, u skladu sa zakonom.

Član 20

Nacrti akata daju se na javnu raspravu na crnogorskom jeziku.

Član 21

Opšti akti koje donose organi lokalne samouprave u Glavnom gradu objavljuju se na crnogorskom jeziku.

IV - POSLOVI GLAVNOG GRADA

Član 22

Glavni grad samostalno obavlja poslove lokalne samouprave koji su od neposrednog i zajedničkog interesa za stanovništvo Glavnog grada, u skladu sa zakonom i ovim statutom.

Poslove iz svoje nadležnosti Glavni grad vrši preko svojih organa, organa mjesne zajednice i javnih službi u skladu sa zakonom, ovim statutom i drugim aktima.

Član 23

Glavni grad, u skladu sa zakonom donosi:

- 1) strateški plan razvoja Glavnog grada;
- 2) budžet i završni račun budžeta;
- 3) planove i programe za pojedine oblasti;
- 4) urbanističke projekte; i
- 5) druge akte, u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 24

Glavni grad u skladu sa zakonom i drugim propisima:

- 1) uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda;
- 2) uređuje i obezbjeđuje obavljanje poslova izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite opštinskih puteva;
- 3) uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju i autotaksi prevoz;
- 4) reguliše saobraćaj na svom području, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima;
- 5) uređuje građevinsko zemljište;
- 6) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj preduzetništva;
- 7) stara se o lokalnim dobrima od opšteg interesa;
- 8) obezbjeđuje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova (kvalitet vazduha, zaštita od buke, upravljanje otpadom i dr.);
- 9) uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanje vodama, vodnim zemljištem i vodnim objektima od lokalnog značaja, stara se o njihovoj zaštiti i korišćenju, izdaje vodna akta i vodi propisane evidencije, utvrđuje erozivna područja, protiverozivne mjere i sprovodi zaštitu od erozija i bujica, organizuje i obezbjeđuje obavljanje drugih poslova iz oblasti upravljanja, korišćenja i zaštite voda i vodosnabdijevanja;
- 10) uređuje odnose u oblasti stanovanja i stara se o obezbjeđenju uslova za održavanje stambenih zgrada;
- 11) uređuje, obezbjeđuje i stvara uslove za razvoj kulture i zaštitu kulturnih dobara;
- 12) uređuje, organizuje i stvara uslove i stara se o razvoju turizma, kao i razvoju djelatnosti kojima se unapređuje razvoj turizma;
- 13) stvara uslove za razvoj i unapređenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje;
- 14) stvara uslove za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i stara se o njegovoj zaštiti;
- 15) u skladu sa mogućnostima, učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unapređenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom;
- 16) u skladu sa mogućnostima, uređuje i obezbjeđuje rješavanje stambenih potreba lica u stanju socijalne potrebe i lica sa invaliditetom i pomaže rad humanitarnih i nevladinih organizacija iz ovih oblasti;
- 17) uređuje i obezbjeđuje uslove za informisanje lokalnog stanovništva;
- 18) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj bibliotečke i drugih djelatnosti od - interesa za lokalno stanovništvo;
- 19) rješava o pravima iz oblasti boračko-invalidske zaštite i vodi evidenciju o korisnicima prava;
- 20) uređuje i obezbjeđuje uslove za zaštitu i spašavanje stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i životne sredine od elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća i drugih nesreća;
- 21) organizuje i sprovodi mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti;

- 22) stvara uslove za razvoj poljoprivredne proizvodnje (voćarstvo, povrtlarstvo, maslinarstvo i dr.) i obavlja druge poslove iz ove oblasti;
- 23) obezbjeđuje uslove za zaštitu potrošača;
- 24) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja;
- 25) utvrđuje radno vrijeme u određenim djelatnostima i određuje područja u kojima se može obavljati određena djelatnost;
- 26) uređuje i obezbjeđuje uslove za održavanje javnih sajмова lokalnog značaja;
- 27) uređuje način organizovanja javnih radova od lokalnog značaja;
- 28) propisuje prekršaje za povrede propisa Glavnog grada.

Član 25

U okviru sopstvenih nadležnosti, Glavni grad:

- 1) raspolaže, upravlja i štiti svoju imovinu i vrši pojedina svojinska ovlašćenja na državnoj imovini, u skladu sa zakonom;
- 2) uređuje, uvodi i utvrđuje sopstvene prihode u skladu sa zakonom;
- 3) vrši poslove naplate i kontrole sopstvenih prihoda;
- 4) rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima fizičkih lica, pravnih lica i drugih stranaka u upravnim i drugim stvarima;
- 5) utvrđuje javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti za realizaciju projekata od značaja za Glavni grad, u skladu sa zakonom;
- 6) obezbjeđuje sprovođenje aktivnosti koje imaju za cilj poboljšanje energetske efikasnosti u objektima i sistemima koji koriste energiju (zgrade, sistemi javnog saobraćaja, javne rasvjete, vodosnabdijevanja, upravljanja otpadom i dr.), a koje za obavljanje djelatnosti koriste organi Glavnog grada, organi uprave Glavnog grada i javne službe;
- 7) vodi evidencije u skladu sa zakonom;
- 8) vrši poslove inspeksijskog nadzora u skladu sa zakonom;
- 9) vrši poslove obezbjeđenja komunalnog reda u skladu sa zakonom;
- 10) organizuje i obavlja poslove pružanja pravne pomoći građanima u skladu sa zakonom;
- 11) ustanovljava javna priznanja i nagrade;
- 12) vrši i druge poslove u skladu sa potrebama i interesima stanovništva Glavnog grada.

Član 26

Radi obezbjeđenja vršenje poslova iz svoje nadležnosti Glavni grad osniva:

- organe uprave Glavnog grada,
- ustanove, privredna društva i druge oblike organizovanja radi pružanja javnih usluga (u daljem tekstu: javne službe).

Član 27

Vršenje sopstvenih poslova, Glavni grad obezbjeđuje u skladu sa svojim mogućnostima, interesima i potrebama stanovništva Glavnog grada.

Član 28

Organi Glavnog grada sarađuju sa državnim organima i usklađuju vršenje poslova iz svoje nadležnosti, kroz programe razvoja i investicione projekte u oblastima utvrđenim Zakonom o Glavnom gradu.

Radi realizacije programa razvoja i investicionih projekata iz stava 1 ovog člana, Glavni grad i Vlada Crne Gore, zaključuju sporazum.

O sprovođenju sporazuma iz prethodnog stava zaključuje se ugovor u skladu sa Zakonom.

Član 29

Zbog posebnog značaja koji Glavni grad ima za Državu, organi Glavnog grada sa nadležnim državnim organima, u skladu sa Zakonom, usklađuju sprovođenje poslova iz svoje nadležnosti u dijelu stvaranja uslova za razvoj Glavnog grada, predstavljanja Glavnog grada u protokolarnim i promotivnim situacijama i u poslovima

međudržavne i međunarodne saradnje, kao i u dijelu organizovanja i sprovođenja priredbi i proslava državnog karaktera.

Član 30

Glavni grad vrši i prenesene i povjerene poslove državne uprave u skladu sa zakonom i aktom Vlade.

V - IMOVINA GLAVNOG GRADA

Član 31

Imovinu Glavnog grada čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom.

Imovinom Glavnog grada raspolaže Skupština Glavnog grada, osim u slučajevima otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna imovina.

Skupština Glavnog grada može prenijeti pravo davanja imovine u zakup i pravo prodaje pokretnih stvari na nadležne organe uprave Glavnog grada, u skladu sa posebnom odlukom.

Odluku o sticanju imovine u okviru za to namjenski planiranih sredstava u budžetu Glavnog grada, na osnovu godišnjeg programa iz člana 54 tačka 43 Statuta, donosi gradonačelnik Glavnog grada.

Organi iz stava 2, 3. i 4. obavezni su upravljati i raspolagati imovinom savjesno u skladu sa njenom prirodom i namjenom.

Član 32

Organ lokalne uprave nadležan za poslove imovine zaključuje ugovor o kupoprodaji, poklonu, razmjeni, zakupu, davanju na korišćenje i sl. (u daljem tekstu: raspolaganje) zemljišta u imovini Glavnog grada, ugovor o kupoprodaji, poklonu i razmjeni objekata u imovini Glavnog grada, uspostavljanju založnog prava na zemljištu i objektima, zasnivanju stvarnih službenosti na zemljištu, kao i druge ugovore za koje bude ovlašćen odlukom Skupštine Glavnog grada ili gradonačelnika.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, ugovor o raspolaganju stanovima u vlasništvu Glavnog grada i uspostavljanju založnog prava na istima zaključuje ovlašćeno lice privrednog društva nadležnog za održavanje i upravljanje stambenim zgradama i stanovima u svojini Glavnog grada, čiji je osnivač Glavni grad.

Ovlašćeno lice privrednog društva nadležnog za uređivanje građevinskog zemljišta, izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i korišćenje poslovnog prostora i realizaciju investicija od interesa za Glavni grad, čiji je osnivač Glavni grad, zaključuje ugovore o građenju i davanju u zakup objekata u vlasništvu Glavnog grada u skladu sa posebnim aktima Skupštine Glavnog grada.

Starješina stručne službe nadležne za zajedničke poslove zaključuje ugovor o davanju na korišćenje ili u zakup objekata domova kulture, domova omladine, zadrugnih domova, lovačkih domova i drugih sličnih objekata u vlasništvu Glavnog grada u skladu sa posebnom odlukom Skupštine Glavnog grada, kao i ugovore o raspolaganju pokretnim stvarima u vlasništvu Glavnog grada.

Izuzetno od odredbe stava 3 i 4 ovog člana, ugovor o davanju u zakup ili na korišćenje službenih prostorija mjesnih zajednica zaključuje organ uprave nadležan za poslove mjesnih zajednica, u skladu sa posebnom odlukom Skupštine Glavnog grada.

Član 33

Glavni grad i javne službe čiji je osnivač Glavni grad, dužne su da vode evidenciju o svojoj imovini u skladu sa zakonom.

Pripremu propisa i drugih akata, sprovođenje postupka, pripremu pojedinih akata u oblasti raspolaganja, upravljanja i korišćenja državne imovine, kao i procjenu vrijednosti nepokretnosti kojima raspolaže Glavni grad, vrši organ uprave Glavnog grada nadležan za poslove imovine.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, Glavni grad može odrediti i drugi ovlašćeni organ ili instituciju za procjenu vrijednosti nepokretnosti, u skladu sa zakonom.

Poslove zaštite imovinsko-pravnih interesa Glavnog grada vrši organ uprave nadležan za poslove zastupanja.

VI - FINANSIRANJE GLAVNOG GRADA

Član 34

Za vršenje poslova iz sopstvene nadležnosti Glavni grad obezbjeđuje prihode u skladu sa zakonom.

Glavnom gradu se obezbjeđuju sredstva za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova iz budžeta Crne Gore, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju poslova.

Glavni grad ima budžet.

Član 35

Budžet donosi Skupština Glavnog grada.

Predlog odluke o budžetu utvrđuje gradonačelnik i dostavlja ga Skupštini do kraja novembra godine koja prethodi godini za koju se donosi budžet.

Za izvršenje budžeta Glavnog grada odgovoran je gradonačelnik.

Za namjensko korišćenje budžetskih sredstava odgovoran je starješina organa uprave Glavnog grada nadležan za poslove budžeta/finansija.

Glavni grad se može zaduživati u skladu sa zakonom.

Član 36

Nadzor nad izvršenjem budžeta i namjenskim korišćenjem sredstava koja se budžetom raspoređuju za pojedine namjene vrši Skupština Glavnog grada.

Nadzor iz stava 1 ovog člana se obavlja dostavljanjem Skupštini polugodišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta i dostavljanjem Skupštini završnog računa budžeta.

Skupština može na predlog predsjednika Skupštine i jedne trećine odbornika, uz odgovarajuće obrazloženje i prije roka utvrđenog u stavu 2 ovog člana, zahtijevati dostavljanje izvještaja o realizaciji i korišćenju budžetskih sredstava.

Član 37

Nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovanjem korisnika budžeta, u pogledu namjene, obima i dinamike korišćenja sredstava vrši gradonačelnik Glavnog grada.

Nadzor iz stava 1 ovog člana vrši se podnošenjem izvještaja od strane korisnika budžetskih sredstava, izvještaja Službe za unutrašnju reviziju, kao i neposrednim uvidom kod korisnika budžetskih sredstava od strane organa nadležnog za poslove budžeta.

VII - ORGANI GLAVNOG GRADA

Član 38

Organi Glavnog grada su:

- Skupština Glavnog grada (u daljem tekstu: Skupština)
- gradonačelnik Glavnog grada (u daljem tekstu: gradonačelnik)

1. Skupština

Član 39

Skupština je predstavnički organ građana koji funkciju vrši u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Skupštinu čine odbornici koje biraju građani na period od četiri godine, u skladu sa zakonom.

Član 40

Prvu sjednicu novoizabrane Skupštine saziva predsjednik Skupštine prethodnog saziva, najkasnije u roku od 15 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Sjednica Skupštine održava se, najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Prvom sjednicom Skupštine, do izbora predsjednika Skupštine, predsjedava najstariji odbornik.

U slučaju odsutnosti ili neprihvatanja najstarijeg odbornika da predsjedava sjednicom, do izbora predsjednika Skupštine sjednicom će predsjedavati sljedeći najstariji odbornik koji prihvati da predsjedava sjednicom.

Član 41

Ako se sjednica ne sazove u roku iz člana 40 stav 1 ovog statuta, odnosno ne održi u roku iz člana 40 stav 2, sjednicu saziva Vlada, najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka propisanog roka za sazivanje, odnosno, održavanje sjednice.

U slučaju iz stava 1 ovog člana sjednica se održava, najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Sjednicom iz prethodnog stava predsjedava najstariji odbornik Skupštine.

Skupština se smatra konstituisanom izborom predsjednika Skupštine.

Ako se Skupština ne konstituiše u roku od 60 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, Predsjednik Crne Gore raspisuje nove izbore za Skupštinu.

Član 42

Na prvoj sjednici Skupštine, predsjedavajući konstatuje da je Izborna komisija Glavnog grada podnijela Izvještaj o sprovedenim izborima i objavljuje da je podnošenjem Izvještaja Izborne komisije započeo mandat novoizabranim odbornicima, a potom se vrši izbor predsjednika.

Konstatovanje mandata odbornika prilikom popune odborničkog mjesta u toku trajanja mandata Skupštine izvršeno je kada se Skupština upozna sa Izvještajem Izborne komisije.

Član 43

Skupštinu saziva predsjednik Skupštine po potrebi, a dužan je da je sazove najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik Skupštine saziva Skupštinu, po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev gradonačelnika, jedne trećine odbornika i na inicijativu 2000 punoljetnih građana koji imaju prebivalište na teritoriji Glavnog grada, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno inicijative.

Inicijativa mora da sadrži razloge za sazivanje sjednice i da bude svojeručno potpisana od strane građana, sa naznačenim brojem lične karte i adresom prebivališta.

Uz zahtjev, odnosno inicijativu za sazivanje sjednice, ovlašćeni predlagatelj dostavlja materijal za sjednicu, pripremljen u skladu sa Poslovníkom.

Ako predsjednik Skupštine ne sazove sjednicu u roku iz stava 2 ovog člana, sjednicu saziva podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative.

Sjednicom Skupštine u slučaju iz stava 5 ovog člana, predsjedava odbornik koga odredi podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative.

Sjednica Skupštine održava se, najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja i mora biti završena najkasnije u roku od tri mjeseca od dana sazivanja.

Odluku ili drugi akt koji Skupština donese potpisuje predsjedavajući Skupštinom.

1.1. Prava i dužnosti odbornika

Član 44

Odbornik ima pravo i dužnost da učestvuje u radu Skupštine i njenih radnih tijela, predlaže Skupštini razmatranje pitanja iz njene nadležnosti, podnosi predloge za donošenje odluka i drugih akata, podnosi amandmane na predloge propisa, postavlja pitanja u vezi sa radom organa Glavnog grada, vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim statutom i Poslovníkom Skupštine.

Odbornik može da učestvuje i u radu radnih tijela u kojima nije član, bez prava odlučivanja.

Član 45

Odbornik ima pravo da traži obavještenje od predsjednika Skupštine, predsjednika radnog tijela i sekretara Skupštine o pitanjima koja se odnose na poslove iz okvira prava i dužnosti organa Glavnog grada i uprave Glavnog grada koja su mu potrebna radi ostvarivanja funkcije odbornika.

Zahtjev iz prethodnog stava odbornik podnosi u pisanoj formi, a nadležni organ je dužan da dà pisani odgovor u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukoliko nadležni organ ne dostavi pisani odgovor u predviđenom roku, predsjednik Skupštine je dužan da podnosiocu zahtjeva dà pisano obrazloženje zbog čega odgovor nije dostavljen ili ne može biti dostavljen.

Član 46

U vršenju funkcije odbornika, Služba Skupštine obezbjeđuje uslove potrebne za ostvarivanje funkcije odbornika, i to:

- pruža pomoć odborniku u izradi predloga koje podnosi Skupštini i radnom tijelu;
- obezbjeđuje korišćenje potrebne dokumentacije za pitanja koja su na dnevnom redu Skupštine i radnog tijela i za ostvarivanje odborničke funkcije;
- daje stručna objašnjenja o pojedinim problemima na koje nailaze u toku rada Skupštine.

Član 47

Odbornik čiji jezik nije službeni jezik u Crnoj Gori ima pravo da na sjednici Skupštine govori na svom jeziku.

Ukoliko želi da koristi pravo iz stava 1 ovog člana, odbornik je dužan da o tome blagovremeno obavijesti sekretara Skupštine, kako bi se obezbijedio prevod na službeni jezik.

Član 48

Odborniku se izdaje odbornička legitimacija.

Oblik i sadržina odborničke legitimacije utvrđuje se Poslovníkom Skupštine.

Član 49

Odbornik Skupštine ima pravo na naknadu za rad, u skladu sa posebnom odlukom Skupštine.

Član 50

Odbornik se ne može pozvati na odgovornost za iznijeto mišljenje, način glasanja ili izgovorenu riječ u vršenju odborničke funkcije.

Član 51

Odbornik podnosi ostavku u pisanom obliku predsjedniku Skupštine.

Predsjednik Skupštine ostavku dostavlja odbornicima i Izornoj komisiji Glavnog grada.

Skupština, na prvoj narednoj sjednici, konstatuje prestanak mandata odborniku koji je podnio ostavku i u drugim slučajevima prestanka mandata utvrđenim zakonom.

1.2. Odborničko pitanje**Član 52**

Odbornik ima pravo da postavi odborničko pitanje na sjednici Skupštine predsjedniku Skupštine, gradonačelniku, glavnom administratoru, starješini organa uprave Glavnog grada, rukovodiocu javne službe i drugih organizacija čiji je osnivač Glavni grad.

Odborničko pitanje može se odnositi na rad organa Glavnog grada, organa uprave Glavnog grada, organizacija i javnih službi čiji je osnivač Glavni grad.

Odborničko pitanje se postavlja u pisanoj formi.

Odbornik ima pravo da na sjednici Skupštine postavi najviše dva odbornička pitanja.

Postupak i način postavljanja odborničkih pitanja i odgovor na njih uređuje se Poslovníkom Skupštine.

1.3. Javnost rada Skupštine**Član 53**

Rad Skupštine je javan.

Radio i drugi elektronski mediji imaju pravo da direktno prenose sjednice Skupštine.

Skupština i njena radna tijela isključice javnost iz svog rada u slučajevima kada se razmatraju materijali čija je povjerljivost propisana zakonom.

1.4. Poslovi Skupštine**Član 54**

Skupština:

- 1) donosi Statut Glavnog grada;
- 2) donosi propise i druge opšte akte;
- 3) donosi strateški plan razvoja Glavnog grada;
- 4) donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti;
- 5) donosi urbanističke projekte;
- 6) donosi program uređenja prostora, odnosno plan komunalnog opremanja;
- 7) donosi budžet i završni račun budžeta;

- 8) donosi godišnji program obavljanja komunalnih djelatnosti i usvaja izvještaj o realizaciji programa;
- 9) donosi godišnji program investicionog održavanja komunalne infrastrukture i usvaja izvještaj o sprovođenju programa;
- 10) donosi planove i programe iz oblasti zaštite životne sredine i energetske efikasnosti, propisuje akustično zoniranje grada, proglašava zaštićena prirodna dobra na lokalitetima sa jedinstvenim prirodnim odlikama;
- 11) uvodi i utvrđuje poreze, takse, naknade i druge sopstvene prihode;
- 12) raspolaže nepokretnom imovinom, osim u slučajevima otuđenja imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, utvrđenim zakonom kojim se uređuje državna imovina;
- 13) utvrđuje uslove za osnivanje mjesnih zajednica i daje saglasnost na odluke o osnivanju;
- 14) raspisuje referendum za teritoriju Glavnog grada ili za dio teritorije;
- 15) odlučuje o građanskoj inicijativi;
- 16) odlučuje o raspisivanju samodoprinosu za teritoriju Glavnog grada;
- 17) osniva javne službe;
- 18) daje saglasnost za zaduživanje javnih službi čiji je osnivač;
- 19) odlučuje o zaduživanju i davanju garancija u skladu sa zakonom;
- 20) zaključuje sporazum sa Vladom Crne Gore o realizaciji razvojnih i investicionih projekata u oblastima utvrđenim Zakonom;
- 21) vrši potvrđivanje mandata i odlučuje o pravima odbornika;
- 22) donosi odluku o skraćanju mandata Skupštine;
- 23) bira i razrješava predsjednika Skupštine, gradonačelnika i potpredsjednika Skupštine;
- 24) daje saglasnost na odluku o imenovanju i razrješenju zamjenika gradonačelnika;
- 25) imenuje sekretara Skupštine, na predlog predsjednika Skupštine;
- 26) imenuje članove radnih tijela Skupštine;
- 27) imenuje i razrješava članove organa upravljanja javnih službi;
- 28) razmatra i usvaja izvještaj o radu gradonačelnika i radu organa uprave Glavnog grada, stručnih i posebnih službi;
- 29) razmatra izvještaje o radu javnih službi čiji je osnivač Glavni grad;
- 30) razmatra izvještaj o realizaciji preporuka Državne revizorske institucije;
- 31) donosi poslovnik o radu;
- 32) donosi etički kodeks;
- 33) donosi odluku o osnivanju etičke komisije;
- 34) donosi odluku o zaradama lokalnih funkcionera i lica koja imenuje Skupština;
- 35) donosi odluku o zaradama lokalnih službenika i namještenika;
- 36) obrazuje stalna i povremena radna tijela za razmatranje pitanja iz svoje nadležnosti;
- 37) uređuje i obezbjeđuje obavljanje komunalnih djelatnosti i njihov razvoj, uređuje uslove i način organizovanja poslova u obavljanju komunalnih djelatnosti i odlučuje o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti;
- 38) utvrđuje opšte uslove za uređivanje naselja na teritoriji Glavnog grada, korišćenje javnih i drugih površina i uslove i način korišćenja prostora za parkiranje;
- 39) propisuje opšte uslove održavanja komunalnog reda i mjere za njihovo sprovođenje, u skladu sa zakonom;
- 40) propisuje uslove, način, rokove i postupak plaćanja komunalne naknade, uz prethodnu saglasnost Vlade;
- 41) propisuje uslove i način davanja na privremeno korišćenje građevinskog zemljišta i donosi program privremenog korišćenja građevinskog zemljišta;
- 42) propisuje uslove i način izgradnje i postavljanja privremenih objekata;
- 43) donosi godišnji program o sticanju nepokretnosti za potrebe Glavnog grada;
- 44) odlučuje o ustanovljavanju i dodjeljivanju javnih priznanja i nagrada i zvanja počasnog građanina;
- 45) propisuje radno vrijeme ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata;
- 46) obrazuje službu za poslove Skupštine;
- 47) donosi odluku o osnivanju Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave;
- 48) donosi odluku o čuvanju, upotrebi i uništavanju pečata;

- 49) donosi odluku o upotrebi simbola;
 - 50) utvrđuje način i postupak učešća građana u vršenju javnih poslova;
 - 51) donosi program podizanja spomen-obilježja;
 - 52) određuje nazive naselja, ulica i trgova;
 - 53) donosi odluku o broju odbornika u Skupštini;
 - 54) donosi odluku o emisiji hartija od vrijednosti;
 - 55) propisuje uslove i način davanja poklona domaćim i stranim pravnim i fizičkim licima iz imovine Glavnog grada;
 - 56) imenuje i razrješava organe upravljanja i organe rukovođenja u javnim službama, odnosno daje saglasnost na imenovanje i razrješenje organa rukovođenja javnih službi čiji je osnivač Glavni grad;
 - 57) daje saglasnost na statut javnih službi, na statusne promjene, povećanje i smanjenje glavnice, na cijene komunalnih usluga, na plan razvoja i program rada i druge programske akte javnih službi;
 - 58) donosi plan zaštite i spašavanja;
 - 59) propisuje prekršaje za povrede propisa Glavnog grada;
 - 60) donosi odluku o naknadi za rad odbornika;
 - 61) donosi odluku o osnivanju Asocijacije opština za teritoriju Crne Gore;
 - 62) odlučuje o saradnji i udruživanju sa lokalnim zajednicama i asocijacijama drugih zemalja;
 - 63) donosi odluku o zaključenju ugovora sa drugom opštinom radi zajedničkog vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti;
 - 64) pokreće inicijativu za izmjene i dopune zakona i drugih propisa;
 - 65) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i ovim statutom.
- Skupština ima stručnu službu.

1.5. Radna tijela

Član 55

Skupština obrazuje kao stalna radna tijela odbore i savjete, a komisije kao povremena radna tijela.

Za članove odbora Skupština imenuje odbornike Skupštine.

Za članove savjeta i komisija, pored odbornika, mogu se imenovati naučni i stručni radnici i predstavnici nevladinih organizacija, s tim da njihov broj ne može biti veći od polovine ukupnog broja članova radnih tijela.

Član 56

Stalna radna tijela razmatraju predloge odluka, drugih akata, kao i druga pitanja koja su na dnevnom redu Skupštine i o njima daju mišljenja i predloge.

Član 57

Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja, odnosno izrade predloga određenog akta.

Član 58

Odlukom o obrazovanju radnih tijela utvrđuje se djelokrug, način rada i odlučivanja radnih tijela, broj članova i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Član 59

Radno tijelo ima predsjednika i određeni broj članova.

Sastav odbora odgovara stranačkoj strukturi Skupštine.

Odbornik može biti član jednog ili više radnih tijela.

1.6. Akti Skupštine

Član 60

U vršenju poslova iz okvira svoje nadležnosti, Skupština donosi Statut Glavnog grada, Poslovnik Skupštine, odluke, rješenja, zaključke, deklaracije, povelje, preporuke, program rada i druge akte.

Skupština donosi program rada za kalendarsku godinu.

Programom rada definišu se aktivnosti Skupštine i njihov osnovni sadržaj, nosioci posla i rokovi za razmatranje pojedinih pitanja.

Predlog programa rada Skupštine utvrđuje predsjednik Skupštine.

Postupak i način izrade Programa rada uređuje se Poslovníkom Skupštine.

1.7. Postupak donošenja odluka i drugih akata

Član 61

Pravo predlaganja budžeta ima gradonačelnik.

Pravo predlaganja drugih odluka, propisa i opštih akata ima gradonačelnik, odbornik i najmanje 2000 punoljetnih građana koji imaju prebivalište na teritoriji Glavnog grada.

Član 62

O opštim aktima koje donosi Skupština sprovodi se javna rasprava u skladu sa zakonom i odlukom Skupštine kojom se uređuje pitanje učešća građana u vršenju javnih poslova.

Član 63

Odluka se može, izuzetno, donijeti po hitnom postupku.

Predlagač odluke dužan je da u obrazloženju predloga odluke navede razloge zbog kojih je neophodno da se odluka donese po hitnom postupku.

Član 64

Skupština može da odlučuje ako sjednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika.

Skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih odbornika, ako zakonom ili ovim statutom za pojedina pitanja nije predviđena druga većina.

Skupština, većinom glasova ukupnog broja odbornika, donosi: Statut, budžet, odluku o zaduživanju Glavnog grada, odluku o davanju saglasnosti za zaduživanje javnih službi čiji je osnivač, odluku kojom se utvrđuju materijalne obaveze građana, odluku o raspisivanju gradskog referenduma, odluku o izboru i razrješenju predsjednika Skupštine, odluku o izboru i razrješenju gradonačelnika, odluku o skraćenju mandata skupštine i odluku o proglašenju počasnim građaninom.

Odluke i drugi opšti akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Izuzetno, kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku donošenja, može se predvidjeti da odluka i drugi opšti akt stupa na snagu najranije danom objavljivanja.

Objavljivanje akata se vrši u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi" i na web sajtu Glavnog grada.

Na web sajtu Glavnog grada objavljuju se i pojedinačni akti, odluke o davanju saglasnosti na ugovore, izvještaji, informacije i drugi materijali.

1.8. Predsjednik Skupštine

Član 65

Skupština ima predsjednika.

Predsjednika Skupštine iz reda odbornika bira Skupština, na predlog jedne trećine odbornika, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Funkcija predsjednika Skupštine je profesionalna.

Mandat predsjednika Skupštine traje koliko i mandat Skupštine.

1.9. Način i postupak izbora predsjednika Skupštine

Član 66

Predlog kandidata za predsjednika Skupštine podnosi se predsjedavajućem u pisanoj formi i mora biti potpisan od strane podnosioca.

Predlog sadrži ime i prezime kandidata, kratku biografiju, stranačku pripadnost, obrazloženje i ime i prezime predstavnika predlagača.

Uz predlog se podnosi saglasnost kandidata o prihvatanju kandidature.

Odbornik može da učestvuje u predlaganju samo jednog kandidata.

Po prijemu predloga, predsjedavajući obavještava Skupštinu o broju podnijetih predloga.

Predsjedavajući određuje pauzu u trajanju od 30 minuta i dostavlja odbornicima predlog, odnosno predloge kandidata za predsjednika Skupštine.

Ako ima više predloga kandidata, predsjedavajući utvrđuje listu kandidata.

Redosljed na listi kandidata utvrđuje se prema broju potpisa odbornika koji su podržali pojedinog kandidata.

Član 67

O predlogu za izbor predsjednika Skupštine otvara se pretres.

Predstavnik predlagача ima pravo da usmeno obrazloži predlog u trajanju od najduže 10 minuta.

Član 68

Predsjednik Skupštine bira se tajnim glasanjem.

Tajnim glasanjem za izbor predsjednika Skupštine rukovodi predsjedavajući, kome u radu pomažu odbornik iz partije, odnosno koalicije koja ima najveći broj odbornika u Skupštini i sekretar Skupštine.

Kandidat za predsjednika Skupštine ne može učestvovati u rukovođenju glasanjem iz prethodnog stava.

Član 69

Tajno glasanje vrši se glasačkim listićima.

Ukoliko je predložen jedan kandidat za predsjednika Skupštine, glasački listić sadrži ime kandidata i riječi ispod imena "za", na lijevoj strani i "protiv", na desnoj strani.

Glasanje za kandidata iz prethodnog stava vrši se zaokruživanjem jedne od naznačenih riječi.

Ukoliko je predloženo više kandidata, na glasačkom listiću kandidati se navode redosljedom utvrđenim u listi kandidata. Ispred imena svakog kandidata stavlja se redni broj.

Glasački listići su iste veličine, oblika i boje i na svakom je utisnut pečat Skupštine.

Član 70

Svaki odbornik, po pozivu, dobija glasački listić.

Pošto utvrdi da su odbornici dobili glasačke listiće, predsjedavajući daje potrebna objašnjenja o načinu glasanja i određuje vrijeme glasanja.

Odbornik glasa zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata za koga glasa.

Odbornik lično stavlja presavijen glasački listić u glasačku kutiju.

Član 71

Po završenom glasanju pristupa se utvrđivanju rezultata glasanja.

Rezultat glasanja utvrđuje se na osnovu predatih glasačkih listića.

Predsjedavajući objavljuje koliko je odbornika primilo glasački listić, koliko je odbornika glasalo, koliko je nevažećih glasačkih listića, koliko je pojedini kandidat dobio glasova i koji je kandidat izabran za predsjednika Skupštine.

Član 72

Nevažećim glasačkim listićem smatra se: nepopunjen glasački listić, listić na kome je zaokružen redni broj ispred imena više kandidata ili listić koji je popunjen tako da se ne može utvrditi za koga je odbornik glasao.

Član 73

Ako nijedan kandidat za predsjednika Skupštine nije dobio potrebnu većinu, glasanje se ponavlja između dva kandidata koji su dobili najveći broj glasova.

Ako ni u ponovljenom glasanju predsjednik Skupštine nije izabran, ponavlja se postupak izbora.

Ako su za predsjednika Skupštine predložena dva kandidata, a nijedan nije dobio potrebnu većinu glasova, ponavlja se postupak izbora.

U ponovnom postupku predlažu se novi kandidati.

Član 74

Za predsjednika Skupštine je izabran kandidat, koji je dobio većinu glasova ukupnog broja odbornika u Skupštini.

Nakon izbora, predsjednik Skupštine preuzima predsjedavanje sjednicom.

Član 75

U slučaju prestanka mandata predsjedniku Skupštine prije vremena na koje je izabran, sjednicom na kojoj se vrši izbor novog predsjednika Skupštine predsjedava potpredsjednik Skupštine i rukovodi tajnim glasanjem za izbor predsjednika Skupštine.

Član 76

Predsjednik Skupštine predstavlja Skupštinu, saziva sjednicu Skupštine, predsjedava i rukovodi njenim radom, stara se o realizaciji odluka i drugih akata Skupštine, predlaže dnevni red, potpisuje akte Skupštine, koordinira rad radnih tijela, saraduje sa gradonačelnikom, brine se o javnosti rada Skupštine i obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim statutom i Poslovníkom Skupštine.

1.10. Način i postupak razrješenja predsjednika Skupštine

Član 77

Predsjednik Skupštine se razrješava ako:

- ne obavlja poslove u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima;
- svojim ponašanjem naruši ugled funkcije koju vrši;
- nastupi neki od slučajeva nespojivosti vršenja funkcije u smislu zakona;
- zloupotrijebi svoju funkciju;
- bude imenovan na drugu javnu funkciju;
- u drugim slučajevima kada Skupština ocijeni da je nepodoban za obavljanje funkcije.

Član 78

Predlog za razrješenje predsjednika Skupštine može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika.

Predlog se podnosi Skupštini u pisanom obliku.

Predlog mora da sadrži razloge zbog kojih se predlaže razrješenje.

Skupština donosi odluku o razrješenju najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga.

Član 79

Sjednicu Skupštine na kojoj se odlučuje o predlogu za razrješenje predsjednika Skupštine, predsjednik Skupštine je dužan sazvati najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja predloga za razrješenje.

Uz saziv sjednice se dostavlja predlog za razrješenje.

Član 80

U slučaju da predsjednik Skupštine ne sazove Skupštinu u roku iz prethodnog člana, Skupštinu će sazvati podnosilac predloga za razrješenje.

Sjednicom iz stava 1 ovog člana predsjedava potpredsjednik Skupštine.

Član 81

Nakon podnošenja predloga, radno tijelo nadležano za izbor i imenovanja preispituje osnovanost predloga, prikuplja podatke i utvrđuje činjenice od značaja za predlog i o tome izvještava Skupštinu u roku od 20 dana.

O predlogu za razrješenje se otvara rasprava.

Predsjednik Skupštine ima pravo da se na sjednici izjasni o razlozima za razrješenje.

Skupština o razrješenju predsjednika Skupštine odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika, tajnim glasanjem.

Tajno glasanje vrši se u skladu sa odredbama ovog statuta.

Član 82

Skupština, bez pretresa, konstatuje prestanak mandata predsjedniku Skupštine zbog podnošenja ostavke i po sili zakona.

Član 83

Predsjedniku Skupštine prestaje mandat po sili zakona:

- 1) istekom vremena na koje je izabran;
- 2) gubitkom crnogorskog državljanstva;
- 3) promjenom prebivališta;
- 4) kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 5) kad je pravosnažnom presudom osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 6) kad je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
- 7) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 84

Predsjednik Skupštine ostavku podnosi Skupštini u pisanoj formi. ____Predsjedniku Skupštine prestaje funkcija danom podnošenja ostavke.

Ako je ostavka podnijeta na sjednici Skupštine, Skupština na istoj sjednici, konstatuje da je predsjedniku Skupštine prestala funkcija.

Ako je predsjednik Skupštine ostavku podnio između dvije sjednice, Skupština na prvoj narednoj sjednici konstatuje da je predsjedniku Skupštine prestala funkcija danom podnošenja ostavke.

Sjednicu na kojoj se konstatuje prestanak mandata predsjedniku Skupštine zbog podnošenja ostavke i po sili zakona, saziva i njom predsjedava potpredsjednik Skupštine, do izbora novog predsjednika Skupštine.

Član 85

U slučaju prestanka mandata predsjedniku Skupštine prije isteka vremena na koje je izabran, Skupština će na istoj, a najkasnije na narednoj sjednici, započeti postupak izbora predsjednika Skupštine, u skladu sa odredbama ovog statuta.

Glasanjem za izbor predsjednika, u smislu stava 1 ovog člana, rukovodi potpredsjednik Skupštine kome u radu pomaže sekretar Skupštine.

1.11. Potpredsjednik Skupštine**Član 86**

Skupština ima potpredsjednika.

Potpredsjednika Skupštine iz reda odbornika bira i razrješava Skupština, na predlog predsjednika Skupštine.

Mandat potpredsjednika Skupštine traje koliko i mandat predsjednika Skupštine.

Potpredsjednik Skupštine zamjenjuje predsjednika Skupštine u slučaju njegove odsutnosti i spriječenosti da obavlja svoju dužnost.

Potpredsjednik Skupštine funkciju vrši volonterski.

Član 87

Kad predsjedniku Skupštine u slučajevima propisanim zakonom prestane mandat prije isteka vremena na koje je izabran, funkciju predsjednika Skupštine do izbora novog predsjednika Skupštine vrši potpredsjednik Skupštine.

U slučaju da ni potpredsjednik Skupštine nije u mogućnosti da vrši funkciju predsjednika Skupštine, do izbora novog predsjednika funkciju vrši odbornik iz kluba odbornika koji ima najveći broj odbornika.

U slučaju prestanka mandata predsjedniku Skupštine, Skupština je dužna da izvrši izbor predsjednika Skupštine, najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

1.12. Sekretar Skupštine**Član 88**

Skupština ima sekretara.

Sekretara Skupštine imenuje i razrješava Skupština, na predlog predsjednika Skupštine, većinom glasova prisutnih odbornika, javnim glasanjem.

Sekretar Skupštine imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Za sekretara Skupštine može biti imenovano lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, pravni fakultet, položen stručni ispit za rad u državnim organima i najmanje pet godina radnog iskustva.

Odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor sekretara Skupštine donosi skupštinski odbor nadležan za izbor i imenovanja.

Komisiju za provjeru stručnih sposobnosti za izbor sekretara Skupštine obrazuje skupštinski odbor iz stava 5 ovog člana.

Na pitanja u vezi sprovođenja javnog konkursa i načina provjere stručnih sposobnosti kandidata za sekretara Skupštine, shodno se primjenjuju odredbe -Zakona o lokalnoj samoupravi kojima se uređuje popuna radnih mjesta u okviru kategorije visoki rukovodni kadar.

Član 89

Sekretar Skupštine organizuje i stara se o obavljanju stručnih, administrativnih i drugih poslova za Skupštinu i njena radna tijela; priprema sjednice Skupštine i njenih radnih tijela; stara se o primjeni odredaba zakona, Statuta, Poslovnika Skupštine i drugih akata kojima se uređuje način rada Skupštine i njenih radnih tijela; odgovoran je za vođenje zapisnika, stenograma, obradu akata Skupštine i za objavljivanje odluka i drugih opštih akata Skupštine; pomaže predsjedniku Skupštine u radu; vrši i druge poslove u skladu sa ovim statutom i aktima Skupštine.

Sekretar Skupštine rukovodi radom službe Skupštine sa svim pravima i obavezama starješine organa lokalne uprave i za svoj rad i rad službe Skupštine, odgovara predsjedniku Skupštine i Skupštini.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Skupštine, donosi sekretar Skupštine, uz saglasnost predsjednika Skupštine.

O pravima i obavezama sekretara Skupštine odlučuje radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja.

Član 90

Sekretaru Skupštine prestaje mandat istekom vremena na koje je imenovan, na lični zahtjev, prestankom radnog odnosa po sili zakona i razrješenjem.

Sekretar Skupštine razrješava se: ako ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom i Statutom Glavnog grada, ako je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora, ako je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije.

Član 91

Predlog za razrješenje sekretara Skupštine, predsjednik Skupštine podnosi Skupštini u pisanoj formi.

Predlog treba da sadrži razloge zbog kojih se traži razrješenje sekretara Skupštine, sa obrazloženjem.

O predlogu za razrješenje sekretara Skupštine pribavlja se mišljenje radnog tijela Skupštine nadležnog za izbor i imenovanja.

Prije razmatranja u Skupštini, predlog se dostavlja sekretaru Skupštine, radi upoznavanja i izjašnjenja u odnosu na razloge zbog kojih se traži razrješenje.

Na sjednici Skupštine predsjednik Skupštine ima pravo da obrazloži predlog i razloge zbog kojih traži razrješenje.

Sekretar Skupštine povodom podnijetog predloga ima pravo da se na sjednici Skupštine izjasni o razlozima za razrješenje.

Nakon okončane rasprave, predsjednik Skupštine daje na glasanje predlog za razrješenje sekretara Skupštine.

Član 92

Sekretar Skupštine, po prestanku funkcije, ostvaruje prava u skladu sa zakonom.

2. Gradonačelnik

Član 93

Gradonačelnik je izvršni organ Glavnog grada.

Gradonačelnika bira Skupština na vrijeme od četiri godine, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Za gradonačelnika može biti izabrano lice koje ispunjava uslove za izbor odbornika, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika.

Gradonačelnik se bira najkasnije u roku od 30 dana od dana konstituisanja Skupštine.

Pravo predlaganja kandidata za gradonačelnika ima najmanje jedna trećina odbornika.

Isto lice može biti ponovo birano za gradonačelnika.

2.1. Način i postupak izbora gradonačelnika

Član 94

Predlog za izbor gradonačelnika sadrži: ime i prezime kandidata, kratku biografiju i obrazloženje kandidature, kao i pisanu izjavu kandidata da prihvata kandidaturu.

Predlog kandidata za gradonačelnika podnosi se predsjedniku Skupštine u pisanom obliku.

Predsjednik Skupštine dostavlja odbornicima sve primljene predloge kandidata za gradonačelnika.

O predlogu kandidata otvara se rasprava.

Član 95

Ako ima više predloga kandidata, predsjednik Skupštine utvrđuje listu kandidata.

Redosljed na listi kandidata utvrđuje se prema broju potpisa odbornika koji su podržali pojedinog kandidata.

Član 96

Gradonačelnik se bira tajnim glasanjem.

Tajnim glasanjem za izbor gradonačelnika rukovodi predsjednik Skupštine, kome u radu pomaže sekretar Skupštine i dva odbornika koje Skupština, na predlog predsjednika Skupštine, izabere.

Odbornici iz stava 2 ovog člana ne mogu biti kandidati za gradonačelnika.

Član 97

Na izbor gradonačelnika tajnim glasanjem shodno se primjenjuju odredbe Statuta kojima se uređuje izbor predsjednika Skupštine.

Član 98

Gradonačelniku koji je izabran iz reda odbornika, izborom na funkciju gradonačelnika prestaje mandat odbornika.

Ako se gradonačelnik ne izabere u roku iz člana 93 stav 4 ovog statuta, na predlog Vlade ili jedne trećine odbornika, Skupština donosi odluku o skraćanju svog mandata.

Odluka iz stava 3 ovog člana donosi se u roku od 15 dana od isteka roka iz člana 93 stav 4 ovog statuta.

Član 99

Gradonačelnik daje pred Skupštinom svečanu izjavu:

"Svečano se obavezujem da ću dužnost gradonačelnika obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom Glavnog grada."

Član 100

Gradonačelnik:

- 1) predstavlja i zastupa Glavni grad;
- 2) predlaže propise i druge akte koje donosi Skupština;
- 3) stara se i odgovoran je za izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata, strateškog plana razvoja Glavnog grada i drugih razvojnih planova i programa, kao i za sprovođenje strateških dokumenata od državnog značaja;
- 4) stara se i odgovoran je za izvršavanje prenesenih i povjerenih poslova;
- 5) podnosi izvještaj o stanju imovine Glavnog grada;
- 6) odlučuje o otuđenju imovinskih prava na nepokretnostima neposrednom pogodbom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna imovina;
- 7) odlučuje o davanju na korišćenje nepokretnih i pokretnih stvari, koje služe za obavljanje djelatnosti organa Glavnog grada;
- 8) daje saglasnost za zasnivanje stvarne službenosti na nepokretnostima u imovini Glavnog grada, za potrebe energetskih i drugih objekata od opšteg interesa, o čemu informiše Skupštinu;
- 9) utvrđuje organizaciju i način rada uprave Glavnog grada, po pribavljenom mišljenju glavnog administratora;
- 10) imenuje i razrješava zamjenika gradonačelnika uz saglasnost Skupštine;

- 11) imenuje i razrješava glavnog administratora, starješine organa uprave Glavnog grada, rukovodioce posebnih i stručnih službi, u skladu sa zakonom;
 - 12) imenuje i razrješava glavnog gradskog arhitektu;
 - 13) postavlja i razrješava menadžera;
 - 14) daje saglasnost na akte o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa uprave Glavnog grada, stručnih, posebnih i javnih službi;
 - 15) usmjerava i usklađuje rad organa uprave Glavnog grada, stručnih, posebnih i javnih službi čiji je osnivač Glavni grad, radi efikasnijeg ostvarivanja njihovih funkcija i kvalitetnijeg pružanja javnih usluga, o čemu donosi odgovarajuće akte;
 - 16) vrši upravni nadzor nad radom uprave Glavnog grada, stručnih, posebnih i javnih službi;
 - 17) utvrđuje smjernice za ostvarivanje planova i programa razvoja Glavnog grada, po pojedinim djelatnostima;
 - 18) prati sprovođenje programa razvoja i rada javnih službi čiji je osnivač Glavni grad i predlaže, odnosno preduzima mjere kojima se obezbjeđuju uslovi za njihovo funkcionisanje;
 - 19) podnosi Skupštini izvještaj o svom radu i radu organa uprave Glavnog grada, stručnih i posebnih službi, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu;
 - 20) donosi akte iz svoje nadležnosti i akte u izvršavanju prenesenih i povjerenih poslova, ako posebnim propisom nije drugačije utvrđeno;
 - 21) odgovoran je za izvršavanje odluka i drugih akata koje donosi Skupština i donosi akte za njihovo izvršavanje;
 - 22) donosi akte kojima obezbjeđuje izvršenje budžeta Glavnog grada;
 - 23) donosi kadrovski plan;
 - 24) donosi plan integriteta;
 - 25) donosi godišnji plan obuka lokalnih službenika i namještenika;
 - 26) stara se o racionalnom korišćenju imovine Glavnog grada i odlučuje o raspolaganju i korišćenju pokretnih stvari i drugih dobara manje vrijednosti, izuzev davanja poklona;
 - 27) raspolaze sredstvima tekuće budžetske rezerve, u skladu sa odlukom Skupštine;
 - 28) donosi odluku o ulaganjima, u skladu sa utvrđenom investicionom politikom;
 - 29) daje mišljenje o predlogu odluka i drugih akata koje Skupštini podnesu drugi predlagači;
 - 30) rješava sukob nadležnosti između organa uprave Glavnog grada, javnih službi i pravnih lica, kojima je odlukom Skupštine povjereno vršenje određenih poslova;
 - 31) odlučuje o izuzeću starješine organa i glavnog administratora, za postupanje u određenoj upravnoj stvari;
 - 32) vrši nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Službe komunalne policije i Službe zaštite i spašavanja;
 - 33) obrazuje Savjet gradonačelnika;
 - 34) obrazuje stručna radna tijela za poslove iz svog djelokruga;
 - 35) donosi Poslovnik o svom radu;
 - 36) privremeno donosi akte iz nadležnosti Skupštine, u skladu sa zakonom;
 - 37) vrši raspored službenih zgrada i poslovnih zgrada na korišćenje organima uprave Glavnog grada i odlučuje o korišćenju, pribavljanju i otuđenju prevoznih sredstava za potrebe rada organa uprave Glavnog grada;
 - 38) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim statutom i drugim opštim aktima.
- Gradonačelnik ima stručnu službu kojom rukovodi.
- Gradonačelnik donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe iz stava 2 ovog člana, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Član 101

Za vršenje poslova iz svoje nadležnosti gradonačelnik odgovara Skupštini.

Za vršenje prenesenih i povjerenih poslova gradonačelnik odgovara i Vladi.

U slučaju nezakonitog vršenja ili nevršenja prenesenih ili povjerenih poslova, Vlada obavještava Skupštinu i predlaže preduzimanje mjera, u cilju zakonitog vršenja tih poslova.

Ako se ne preduzmu mjere iz stava 3 ovog člana, Vlada će upozoriti Skupštinu na posljedice nepreduzimanja mjera i preduzeti mjere, u skladu sa - zakonom.

Član 102

U vršenju poslova utvrđenih zakonom i ovim statutom, gradonačelnik donosi: odluke, uputstva, pravilnike, naredbe, rješenja, zaključke i poslovnik o radu gradonačelnika.

Odlukom se utvrđuje organizacija i način rada organa uprave Glavnog grada, utvrđuje nacrt planskog dokumenta, obrazuje Savjet gradonačelnika, odlučuje o imenovanju i razrješenju i uređuju pojedina pitanja u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonom ili drugim propisom.

Uputstvom se propisuje način rada i izvršavanja poslova organa uprave Glavnog grada i drugih subjekata koji vrše poslove od interesa za Glavni grad u izvršavanju zakona, odluka Skupštine i drugih propisa.

Pravilnikom se bliže razrađuju pojedina pitanja koja su uređena zakonom, odlukom Skupštine i drugim propisom.

Naredba se donosi radi rješavanja određene situacije koja ima opšti značaj u slučajevima kada je to zakonom ili drugim propisom predviđeno.

Rješenje se donosi za svaki pojedinačni slučaj kada se odlučuje o obrazovanju stručnih savjeta i komisija, rješava sukob nadležnosti, daje saglasnost na akta koja donose organi uprave Glavnog grada i drugi subjekti koji vrše poslove od javnog interesa i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

Zaključkom se utvrđuju nacrti opštih akata koji se stavljaju na javnu raspravu, određuju zadaci organima uprave Glavnog grada i subjektima koji vrše poslove od javnog interesa, zauzimaju stavovi, odlučuje o odobravanju sredstava iz budžeta Glavnog grada i o drugim pitanjima iz nadležnosti gradonačelnika o kojima se ne odlučuje drugim aktima.

Član 103

Gradonačelniku prestaje mandat istekom vremena na koje je izabran, razrješenjem od strane Skupštine, razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Gradonačelnik obavještava Skupštinu o podnošenju ostavke i nastanku razloga za prestanak mandata po sili zakona.

Gradonačelniku prestaje mandat danom podnošenja ostavke, odnosno danom nastupanja razloga za prestanak mandata po sili zakona.

Prestanak mandata zbog podnošenja ostavke i po sili zakona, konstatuje se aktom Skupštine.

2.2. Način i postupak razrješenja gradonačelnika

Član 104

Skupština može razriješiti gradonačelnika ako:

- u propisanom roku ne predloži budžet i završni račun budžeta;
- ne obezbijedi sprovođenje strateškog plana razvoja Glavnog grada i drugih razvojnih planova i programa, kao i strateških dokumenata od državnog značaja;
- ne podnese godišnji izvještaj o svom radu i radu organa uprave Glavnog grada i posebnih i stručnih službi u roku iz člana 100 stav 1 tačka 18 ovog statuta;
- ne izvršava sudske odluke.

Član 105

Predlog za razrješenje gradonačelnika može da podnese najmanje jedna trećina odbornika u Skupštini.

Predlog se podnosi predsjedniku Skupštine u pisanom obliku.

Predlog mora sadržati razloge zbog kojih se predlaže razrješenje gradonačelnika prije isteka mandata, u skladu sa zakonom.

Sjednicu Skupštine na kojoj se odlučuje o predlogu za razrješenje gradonačelnika, predsjednik Skupštine je dužan sazvati najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja predloga za razrješenje.

Uz saziv za sjednicu dostavlja se predlog za razrješenje.

Član 106

U slučaju da predsjednik Skupštine ne sazove Skupštinu u roku iz prethodnog člana, Skupštinu će sazvati podnosilac predloga.

U slučaju iz prethodnog stava, sjednicom Skupštine predsjedava potpredsjednik Skupštine.

Član 107

Nakon podnošenja predloga, radno tijelo nadležno za izbor i imenovanja preispituje osnovanost predloga, prikuplja podatke i utvrđuje činjenice od značaja za predlog i o tome izvještava Skupštinu u roku od 20 dana.

O predlogu za razrješenje se otvara rasprava.

Gradonačelnik ima pravo da se na sjednici Skupštine izjasni o podnijetom predlogu.

Skupština o predlogu za razrješenje gradonačelnika odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika, u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga.

O predlogu za razrješenje gradonačelnika Skupština odlučuje tajnim glasanjem.

Tajno glasanje vrši se u skladu sa odredbama ovog statuta.

Član 108

Gradonačelniku prestaje mandat po sili zakona:

- 1) gubitkom crnogorskog državljanstva;
- 2) promjenom prebivališta;
- 3) kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 4) kad je pravosnažnom presudom osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 5) kad je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
- 6) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 109

Kad gradonačelniku, u slučajevima propisanim zakonom, prestane mandat, funkciju gradonačelnika, do izbora novog gradonačelnika, vrši zamjenik gradonačelnika, koga odredi Skupština.

U slučaju prestanka mandata gradonačelniku, izbor gradonačelnika izvršiće se najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

Ako se gradonačelnik ne izabere u roku iz stava 2 ovog člana, na predlog Vlade ili jedne trećine odbornika, skupština donosi odluku o skraćenju mandata skupštine.

2.3. Zamjenik gradonačelnika

Član 110

Gradonačelnik ima dva zamjenika.

Zamjenik gradonačelnika prati rad organa uprave Glavnog grada i javnih službi u oblastima za koje ga zaduži gradonačelnik i stara se o sprovođenju politika u tim oblastima.

Zamjenika gradonačelnika imenuje i razrješava gradonačelnik, uz saglasnost Skupštine.

Zamjenik gradonačelnika zamjenjuje gradonačelnika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i vrši druge poslove koje mu gradonačelnik povjeri.

Mandat zamjenika gradonačelnika traje koliko i mandat gradonačelnika.

Izuzetno, zamjeniku gradonačelnika mandat traje do izbora novog gradonačelnika, u skladu sa članom 109 stav 1 ovog statuta.

Član 111

Zamjeniku gradonačelnika prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran: razrješenjem, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Zamjenik gradonačelnika može biti razriješen ako poslove iz člana 110 stav 2 ne obavlja u skladu sa Statutom i drugim aktima, odnosno ako ih obavlja neblagovremeno ili nesavjesno.

U slučaju iz prethodnog stava ovog člana, gradonačelnik će pismeno ukazati na učinjene propuste i nepravilnosti u radu i odrediti rok u kojem je zamjenik gradonačelnika dužan da ih otkloni.

Ako zamjenik gradonačelnika ne postupi po upozorenju, gradonačelnik će ga razriješiti funkcije, uz saglasnost Skupštine.

Zamjenik gradonačelnika može podnijeti ostavku, o čemu obavještava gradonačelnika.

Zamjeniku gradonačelnika prestaje mandat po sili zakona u slučajevima u kojima gradonačelniku prestaje mandat po sili zakona.

2.4. Savjet gradonačelnika

Član 112

Gradonačelnik obrazuje Savjet gradonačelnika.

Savjet gradonačelnika razmatra pitanja od interesa za razvoj Glavnog grada i daje predloge o:

- strateškom planu razvoja Glavnog grada,
- planovima i programima razvoja za pojedine oblasti,
- urbanističkim projektima,
- budžetu i završnom računu,
- opštim i drugim aktima kojima se utvrđuju prava i obaveze građana,
- izvještaju o radu organa uprave Glavnog grada i javnih službi i unapređenju i razvoju javnih službi, kvalitetu pružanja javnih usluga, i
- o drugim pitanjima od značaja za razvoj Glavnog grada.

Savjet gradonačelnika čine: predsjednik Savjeta za razvoj i zaštitu lokalne samouprave Glavnog grada, predstavnik skupštinskog odbora za sistem lokalne samouprave i određeni broj privrednika, naučnih i stručnih lica.

Aktom o obrazovanju Savjeta uređuje se broj članova, način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

Gradonačelnik saziva sjednice Savjeta po potrebi.

Sjednicom Savjeta predsjedava gradonačelnik.

VIII - GRADSKA UPRAVA I JAVNE SLUŽBE

1. Organi uprave Glavnog grada i službe

Član 113

Za vršenje zakonom utvrđenih poslova lokalne uprave obrazuju se organi uprave Glavnog grada, kao sekretarijati, uprave i direkcije.

Za vršenje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti glavnog administratora i glavnog gradskog arhitekta, kao i zajedničkih stručnih i drugih poslova za potrebe Glavnog grada mogu se obrazovati stručne službe.

Za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazuju se posebne službe (služba komunalne policije, služba zaštite i spašavanja i druge službe, u skladu sa zakonom).

Za pružanje javnih usluga koje su nezamjenljiv uslov života građana, osnivaju se javne službe - javne ustanove, privredna društva i drugi oblici organizovanja u skladu sa zakonom.

Pored organa i službi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, Glavni grad ima: Službu Skupštine i druge organe i službe u skladu sa posebnom odlukom gradonačelnika.

Član 114

Unutrašnja organizacija i sistematizacija organa i službi iz člana 113 ovog statuta utvrđuje se zavisno od obima, vrste i složenosti poslova i na način kojim se obezbjeđuje njihovo efikasno, ekonomično i efektivno vršenje.

Kriterijume za organizaciju i sistematizaciju iz stava 1 ovog člana, utvrđuje gradonačelnik, ako nijesu propisani posebnim zakonom.

Član 115

Organi uprave Glavnog grada:

- 1) izvršavaju zakone, druge propise i opšte akte;
- 2) pripremaju propise i druge akte iz nadležnosti Glavnog grada;
- 3) vrše pripremu i procjenu analize uticaja odluka i drugih propisa (RIA) koje donose Skupština i gradonačelnik;
- 4) vrše upravni nadzor nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata;
- 5) obezbjeđuju vršenje poslova od javnog interesa za lokalno stanovništvo;
- 6) rješavaju u prvostepenom upravnom postupku o pravima, obavezama i pravim interesima fizičkih lica, pravnih lica i drugih stranaka;
- 7) odlučuju po pravnim ljevovima korisnika usluga od opšteg interesa;
- 8) vode evidencije propisane zakonom i opštim aktima Skupštine i gradonačelnika;
- 9) vrše i druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i drugim aktima Glavnog grada.

Priprema i procjena analize uticaja iz stava 1 tačka 3 ovog člana, vrši se u skladu sa aktom organa državne uprave nadležnog za poslove finansija i dostavlja se uz predlog odluke ili drugog propisa Skupštini, odnosno gradonačelniku.

2. Način vršenja nadzora

Član 116

Organi uprave Glavnog grada vrše upravni nadzor, i to:

- nadzorom nad zakonitošću akata javnih službi kojima se rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica;
- nadzorom nad zakonitošću i cjelishodnošću rada javnih službi,
- inspeksijskim nadzorom.

Nadzor iz stava 1 ovog člana organi vrše preko ovlašćenih službenika i inspektora, odnosno komunalne policije, u skladu sa zakonom i opštim aktima.

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada službe komunalne policije i službe zaštite i spašavanja vrši gradonačelnik, u skladu sa odlukom kojom se utvrđuje organizacija i način rada uprave Glavnog grada.

Član 117

Organi i službe iz člana 113 ovog statuta podnose gradonačelniku izvještaj o svom radu, do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.

3. Glavni administrator

Član 118

Glavni administrator imenuje se, na osnovu javnog konkursa na vrijeme od pet godina.

Za glavnog administratora može biti imenovano lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, pravni fakultet, položen pravosudni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva.

Član 119

Glavni administrator:

- vrši poslove drugostepenog organa u upravnim stvarima iz nadležnosti organa i posebnih službi iz člana 113 st. 1 i 3 ovog statuta;
- koordinira rad organa i službi iz člana 113 ovog statuta, u izvršavanju poslova za koje je potrebna međusobna saradnja (priprema propisa, akcionih planova, strateškog plana razvoja Glavnog grada i drugih razvojnih planova i programa, priprema izvještaja o njihovoj realizaciji i stručno informativnih materijala, izvještaja o sprovođenju zakona, propisa Glavnog grada i dr.);
- daje mišljenje na akt kojim se utvrđuje organizacija i način rada uprave Glavnog grada;
- daje stručna uputstva i instrukcije za rad organima i službama iz člana 113 ovog statuta, radi pravilne primjene zakona i drugih propisa;
- priprema godišnji izvještaj o postupanju u upravnim stvarima iz nadležnosti Glavnog grada;
- podnosi gradonačelniku godišnji izvještaj o radu i druge izvještaje na zahtjev gradonačelnika;
- rješava sukob nadležnosti između organa uprave Glavnog grada;
- vrši druge poslove utvrđene zakonom, Statutom Glavnog grada i aktima gradonačelnika.

Za vršenje poslova glavnog administratora obrazuje se stručna služba, kojom rukovodi glavni administrator.

Glavni administrator donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Glavni administrator za svoj rad i rad svoje službe odgovara gradonačelniku.

Član 120

Glavnom administratoru prestaje mandat: istekom vremena na koje je imenovan, na lični zahtjev, prestankom radnog odnosa po sili zakona i razrješenjem.

Član 121

Glavni administrator razrješava se ako:

- ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom, Statutom Glavnog grada i aktima gradonačelnika;
- je pravosnažnom presudom osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
- je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- gradonačelnik ne prihvati godišnji izvještaj o njegovom radu.

Član 122

Kada gradonačelnik utvrdi da glavni administrator ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom, Statutom Glavnog grada i aktima gradonačelnika, gradonačelnik će pisanim aktom ukazati na učinjene propuste i nepravilnosti u radu i odrediti rok u kojem je glavni administrator dužan da ih otkloni.

Ako glavni administrator ne postupi po upozorenju, gradonačelnik će ga razriješiti funkcije.

U slučajevima iz člana 121 stav 1 alineja 2 i 3, gradonačelnik razrješava glavnog administratora odmah nakon donošenja pravosnažne presude.

U slučaju da gradonačelnik ne prihvati godišnji izvještaj glavnog administratora, gradonačelnik će aktom konstatovati da nije prihvatio izvještaj i navesti razloge neprihvatanja.

Gradonačelnik će razriješiti glavnog administratora nakon donošenja akta iz prethodnog stava.

Glavni administrator, po prestanku funkcije, ostvaruje prava u skladu sa zakonom.

4. Starješine organa uprave Glavnog grada

Član 123

Radom organa uprave Glavnog grada, službe koja vrši zajedničke, stručne i druge poslove za potrebe Glavnog grada i posebnih službi rukovodi starješina organa uprave Glavnog grada, odnosno rukovodilac službe, načelnik komunalne policije, komandir službe zaštite i spašavanja, odnosno rukovodilac druge posebne službe (u daljem tekstu: starješina organa, odnosno službe).

Starješina organa odnosno službe imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Starješina organa za svoj rad i rad organa uprave, odnosno službe kojim rukovodi odgovara gradonačelniku.

Starješina organa, odnosno službe donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i program rada organa, odnosno službe kojom rukovodi, uz prethodnu saglasnost gradonačelnika, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih, odlučuje o izuzeću ovlašćenog službenog lica koje vodi upravni postupak i donosi upravni akt u organu uprave, posebnoj službi i javnoj službi i vrši druge poslove u skladu sa zakonom, Statutom i drugim aktima Glavnog grada.

Starješini organa, odnosno službe prestaje mandat i razrješava se zbog razloga iz čl. 120 i 121 ovog statuta, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Član 124

Starješina organa odnosno službe, razrješava se na način i po postupku utvrđenom članom 122 ovog statuta.

Član 125

Starješina organa, odnosno službe može imati pomoćnika.

Pomoćnik starješine organa, odnosno službe postavlja se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Odluku o postavljenju pomoćnika starješine organa, odnosno službe donosi starješina organa, odnosno službe, uz saglasnost gradonačelnika.

Pomoćniku starješine organa, odnosno službe prestaje mandat i razrješava se zbog razloga iz čl. 120 i 121 ovog statuta.

Pomoćnik starješine organa odnosno službe razrješava se na način i po postupku propisanim za razrješenje starješine organa odnosno službe.

Akt o razrješenju pomoćnika starješine organa odnosno službe, donosi starješina organa, uz saglasnost gradonačelnika.

5. Glavni gradski arhitekta

Član 126

Glavni grad ima glavnog gradskog arhitektu, koji vrši poslove propisane zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

Za vršenje poslova glavnog gradskog arhitekta obrazuje se stručna služba, kojom rukovodi glavni gradski arhitekta i odgovara za njen rad.

Glavni gradski arhitekta donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe, odlučuje o izboru kandidata u postupku zasnivanja radnog odnosa i pravima i obavezama zaposlenih u službi.

Glavni gradski arhitekta imenuje se na osnovu javnog konkursa.

Glavni gradski arhitekta razrješava se iz razloga iz člana 121 ovog statuta.

Glavni gradski arhitekta razrješava se na način i po postupku utvrđenom članom 122 ovog statuta.

6. Menadžer

Član 127

Glavni grad ima menadžera.

Menadžer predlaže i učestvuje u pripremi i realizaciji planova i programa razvoja Glavnog grada kojima se podstiče ekonomski razvoj, preduzetnička inicijativa i javno-privatno partnerstvo, obezbjeđuje zaštita životne sredine i održivi razvoj, priprema i upravlja projektima koji se finansiraju iz međunarodnih fondova i drugih izvora, prati njihovu realizaciju, priprema informacije i izvještaje o realizaciji projekata, uspostavlja i vodi bazu podataka o planovima, programima i projektima, inicira izmjene i dopune propisa koji otežavaju poslovnu inicijativu i vrši druge poslove koje mu povjeri gradonačelnik.

Menadžer se postavlja na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Menadžer najmanje jedanput godišnje podnosi izvještaj o svom radu gradonačelniku.

Menadžer odgovara za svoj rad gradonačelniku.

Menadžeru prestaje mandat i razrješava se zbog razloga iz čl. 120 i 121 ovog statuta.

Menadžer se razrješava na način i po postupku utvrđenom članom 122 ovog statuta.

7. Lokalni funkcioneri

Član 128

Gradonačelnik, predsjednik Skupštine, zamjenik gradonačelnika, sekretar Skupštine i glavni administrator su lokalni funkcioneri.

O pravima i obavezama lokalnih funkcionera odlučuje radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja.

Član 129

Poslovi gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, glavnog administratora, starješine organa, odnosno službe, glavnog gradskog arhitekta, menadžera i rukovodilaca javnih službi nespojivi su sa funkcijom odbornika.

IX - OPŠTINA U OKVIRU GLAVNOG GRADA

Član 130

Briše se. (Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada, "Sl. list CG - OP", br. 49/22)

Član 131

Briše se. (Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada, "Sl. list CG - OP", br. 49/22)

Član 132

Briše se. (Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada, "Sl. list CG - OP", br. 49/22)

Član 133

Briše se. (Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada, "Sl. list CG - OP", br. 49/22)

Član 134

Briše se. (Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada, "Sl. list CG - OP", br. 49/22)

Član 135

Briše se. (Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada, "Sl. list CG - OP", br. 49/22)

Član 136

Briše se. (Odluka o izmjenama i dopuni Statuta Glavnog grada, "Sl. list CG - OP", br. 49/22)

X - MJESNA SAMOUPRAVA

Član 137

Na području Glavnog grada osniva se mjesna zajednica kao oblik mjesne samouprave preko koje građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o poslovima od neposrednog interesa, u skladu sa zakonom, Statutom i posebnom odlukom Skupštine.

Građani osnivaju mjesnu zajednicu, u skladu sa odlukom Skupštine.

Odlukom iz stava 2 ovog člana ureduju se uslovi osnivanja, poslovi, organi, -organizacija i rad organa, način odlučivanja, finansiranja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, Skupština može, kad je to neophodno radi ostvarivanja prava i dužnosti građana, privremeno do osnivanja mjesne zajednice u skladu sa stavom 2 ovog člana obrazovati mjesne zajednice.

Član 138

U slučaju kad nijesu izabrani organi mjesnih zajednica, čime se onemogućava ostvarivanje prava građana na mjesnu samoupravu, Skupština ih može privremeno imenovati do sprovođenja izbora u skladu sa propisima.

Privremeni organ ima devet članova koji se imenuju na predlog predstavnika političkih partija koje participiraju u Skupštini Glavnog grada, iz reda građana koji imaju prebivalište na području mjesne zajednice za koju se privremeni organ imenuje.

Svaka politička partija zastupljena u Skupštini može da predloži broj članova privremenog organa srazmjerno proporcionalnoj zastupljenosti odborničkih mjesta u Skupštini.

Predsjednika privremenog organa bira privremeni organ iz reda svojih članova.

Član 139

Pored poslova utvrđenih Zakonom, u mjesnim zajednicama građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa, u oblastima koje se odnose na: utvrđivanje programa i planova razvoja mjesne zajednice; pripremu programa snabdijevanja vodom na seoskom području; predloga za sanaciju deponije komunalnog otpada; zaštitu i namjensko korišćenje javnih površina; predloge za dodatno uređenje saobraćaja (saobraćajna signalizacija, uređenje prilaza i dr.); učešće u izgradnji i održavanju lokalnih i nekategorisanih puteva; organizovanje i sprovođenje mjera za sprečavanje i otklanjanje posljedica od elementarnih nepogoda; stvaranje uslova za rad kulturnih i sportskih institucija i održavanje manifestacija u ovim oblastima; vaninstitucionalnu brigu o starim licima i druga pitanja od interesa za život i rad lokalnog stanovništva.

Mjesna zajednica vrši i poslove uprave koji su joj povjereni.

Član 140

Sredstva za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva u mjesnoj zajednici obezbjeđuju se u skladu sa zakonom.

Član 141

Registar mjesnih zajednica vodi nadležni organ uprave Glavnog grada.

Upisom u registar mjesna zajednica stiče svojstvo pravnog lica.

XI - UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 142

Oblici učešća lokalnog stanovništva u ostvarivanju lokalne samouprave utvrđeni su zakonom i ovim statutom.

Organi uprave Glavnog grada su obavezni, na zahtjev građana, pružiti stručnu pomoć, u pogledu ostvarivanja njihovog prava na učešće u ostvarivanju lokalne samouprave.

Način i postupak učešća građana u vršenju javnih poslova uređuje se posebnom odlukom Skupštine.

Član 143

Oblici neposrednog učešća građana u izjašnjavanju i odlučivanju su: inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (gradski i mjesni) i drugi oblici izjašnjavanja i odlučivanja utvrđeni ovim statutom.

Način i postupak učešća lokalnog stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa bliže se uređuje ovim statutom.

1. Inicijativa

Član 144

Gradani imaju pravo da podnesu inicijativu pred nadležnim organima uprave Glavnog grada radi razmatranja i odlučivanja o određenim pitanjima od interesa za lokalno stanovništvo u skladu sa zakonom, a naročito:

- utvrđivanja linija u gradskom i prigradskom saobraćaju;
- izgradnje, proširivanja i uređenja groblja;
- asfaltiranja puteva;
- pružanja komunalnih usluga;
- razvoja i zaštite životne sredine;
- boljeg informisanja;
- utvrđivanja dužine radnog vremena u ugostiteljskim objektima;
- zaštite spomenika i spomen obilježja;
- razvoja sporta;
- razvoja kulture i umjetnosti;
- zaštite od buke;
- izgradnje infrastrukturnih objekata;
- i druga pitanja za koja se može podnijeti građanska žalba i peticija.

O podnijetoj inicijativi nadležni organ uprave Glavnog grada je dužan da zauzme stav i u roku od 30 dana o tome obavijesti podnosioca inicijative.

Ako organ ne postupi po inicijativi, podnosilac inicijative može da se obrati gradonačelniku ili Skupštini.

2. Građanska inicijativa

Član 145

Građanskom inicijativom predlaže se donošenje ili promjena akta kojim se uređuju značajna pitanja iz nadležnosti Glavnog grada.

Gradani imaju pravo da pokrenu pred Skupštinom Glavnog grada građansku inicijativu o sljedećim pitanjima:

- utvrđivanje poreza;
- uređenja prostora;
- uređivanje i korišćenje građevinskog zemljišta;
- javni prevoz putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju;
- socijalna i dječja zaštite;
- postavljanje privremenih objekata.

Član 146

Za pokretanje građanske inicijative iz člana 145 ovog statuta, potrebno je obezbijediti najmanje 1000 potpisa građana, sa brojem lične karte i adresom stanovanja, koji imaju prebivalište na teritoriji Glavnog grada.

Urednost podnijete inicijative u pogledu broja potpisnika, na zahtjev Službe Skupštine, cijeni organ nadležan za vođenje evidencija o građanima, a njenu sadržinu ocjenjuje radno tijelo Skupštine nadležno za pitanja koja su predmet inicijative.

Neuredna inicijativa se vraća podnosiocu na dopunu.

Podnosilac inicijative je dužan da istu dopuni u roku od 30 dana.

Ukoliko podnosilac građanske inicijative u ostavljenom roku ne otkloni utvrđene nedostatke, Skupština će odbaciti građansku inicijativu.

Skupština je dužna da se o podnijetoj inicijativi izjasni u roku od 60 dana.

Član 147

Skupština je dužna da na sjednici na kojoj se razmatra inicijativa omogući prisustvo predstavnika podnosioca inicijative.

Po građanskoj inicijativi Skupština odlučuje zaključkom.

Skupština zaključkom prihvata ili ne prihvata građansku inicijativu.

Kada Skupština prihvati građansku inicijativu određuje zadatke nadležnim organima.

Ako Skupština ne prihvati građansku inicijativu, o pitanju o kojem se pokrenula građanska inicijativa, može se raspisati referendum u roku od 90 dana od dana odlučivanja po inicijativi.

3. Zbor građana

Član 148

Zbor građana saziva nadležni organ mjesne zajednice po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev građana sa područja za koje se organizuje zbor.

Zbor građana može sazvati predsjednik Skupštine i gradonačelnik radi dobijanja mišljenja građana o pojedinim pitanjima od lokalnog interesa i odbornik u Skupštini koji je upisan u birački spisak područja za koje se organizuje zbor, radi pribavljanja mišljenja o određenom pitanju od strane građana.

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva najmanje sedam dana prije održavanja zbora.

Poziv se objavljuje u sredstvima informisanja i ističe na oglasnoj tabli mjesne zajednice i Skupštine, a može se objaviti i na javnim objektima, drugim oglasnim mjestima, ulaznim vratima stambenih zgrada i na drugi pogodan način.

Član 149

Zahtjev za sazivanje zbora građana mora sadržati u pisanoj formi obrazložen predlog pitanja koje zbor treba da razmatra.

Ukoliko zahtjev za sazivanje zbora podnose građani, zahtjev mora sadržati ime i prezime građana, broj lične karte, adresu stanovanja i svojeručni potpis.

Član 150

Broj građana potreban za sazivanje, pitanja o kojima građani odlučuju na zboru i rad zbora za područje za koje se zbor saziva, određuje se odlukom kojom se uređuje osnivanje i rad mjesnih zajednica.

Član 151

Zbor građana, većinom glasova prisutnih građana, usvaja zahtjeve i predloge i upućuje ih nadležnom organu.

Organi Glavnog grada su dužni da, u roku od 60 dana od dana održavanja zbora građana, razmotre zahtjeve i predloge i o njima obavijeste građane.

4. Referendum

4.1. Gradski referendum

Član 152

Gradski referendum raspisuje se radi prethodnog izjašnjavanja građana o osnivanju novih opština, ukidanju ili spajanju postojećih i promjeni sjedišta Glavnog grada.

Gradski referendum može se raspisati i za:

- 1) izgradnju kapitalnih investicija;
- 2) uvođenje samodoprinos;
- 3) promjenu imena grada;
- 4) pitanja o simbolima grada (himna, zastava, grb, praznik);
- 5) druga pitanja kada to ocijeni Skupština.

Gradski referendum Skupština može raspisati i kada ocijeni da građani treba da odluče o nekom pitanju od vitalnog značaja za Glavni grad.

Gradski referendum se može raspisati za teritoriju Glavnog grada.

Odluka na referendumu je donijeta ako je za nju glasala većina građana koji su glasali, pod uslovom da je na referendum izašla većina od ukupnog broja građana koji imaju biračko pravo.

Član 153

Predlog za raspisivanje gradskog referenduma mogu podnijeti gradonačelnik, najmanje jedna trećina odbornika ili najmanje 5% birača.

Odluku o raspisivanju gradskog referenduma donosi Skupština, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Član 154

Pravo izjašnjavanja na gradskom referendumu ima građanin Glavnog grada koji, u skladu sa propisima, ima biračko pravo.

Od dana raspisivanja gradskog referenduma do dana održavanja ne može proteći manje od 45 ni više od 90 dana.

Gradski referendum sprovodi Komisija za sprovođenje gradskog referenduma i glasački odbori.

Komisiju za sprovođenje gradskog referenduma imenuje Skupština, u skladu sa zakonom.

Glasačke odbore imenuje Komisija za sprovođenje gradskog referenduma, za svako glasačko mjesto, u skladu sa zakonom.

Član 155

Skupština je dužna da najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja izvještaja komisije za sprovođenje gradskog referenduma, konstatuje rezultate referenduma.

Skupština je dužna da, u roku od 60 dana od dana održanog referenduma, donese odgovarajući akt, ako takva obaveza proizilazi iz rezultata referenduma.

O pitanju o kojem su se građani na gradskom referendumu izjasnili protiv, ne može se u roku od 12 mjeseci ponovo raspisati gradski referendum.

4.2. Mjesni referendum

Član 156

Na mjesnom referendumu, građani sa dijela teritorije Glavnog grada izjašnjavaju se o pitanjima iz nadležnosti Glavnog grada.

Mjesni referendum se može raspisati o sljedećim pitanjima:

- 1) uvođenju mjesnog samodoprinos;
- 2) izgradnji objekata od mjesnog interesa;
- 3) drugim pitanjima od interesa za građane sa tog područja.

Član 157

Odluku o raspisivanju mjesnog referenduma donosi Skupština, na predlog najmanje 5% birača sa dijela teritorije Glavnog grada za koje se predlaže raspisivanje referenduma.

Član 158

Mjesni referendum je uspio pod uslovima koji su propisani za gradski referendum.

Član 159

Građani se mogu o određenim pitanjima izjašnjavati pisanim putem i putem anketa i upitnika.

4.3. Samodoprinos

Član 160

O uvođenju samodoprinos građani odlučuju na referendumu.

Inicijativu za uvođenje samodoprinos mogu podnijeti: najmanje jedna trećina odbornika, gradonačelnik ili 5% građana koji imaju biračko pravo sa teritorije za koju se odlučuje o uvođenju samodoprinos.

Uz inicijativu za uvođenje samodoprinos podnosi se program kojim se utvrđuju izvori, namjena i način obezbjeđivanja ukupnih finansijskih sredstava za realizaciju samodoprinos.

Po podnijetoj inicijativi za uvođenje samodoprinos odlučuje Skupština, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Odluka o uvođenju samodoprinos se smatra donijetom kada se za nju na referendumu izjasni većina od ukupnog broja građana koji imaju biračko pravo i prebivalište na teritoriji na kojoj se sredstva prikupljaju, kao i građani koji nemaju biračko pravo i prebivalište na teritoriji na kojoj se sredstva prikupljaju, ako na -toj teritoriji imaju nepokretnu imovinu.

U slučaju iz prethodnog stava, Skupština utvrđuje da je donijeta odluka o uvođenju samodoprinos.

Odluka o uvođenju samodoprinosu sadrži: namjenu, područje, vrijeme za koje se uvodi samodoprinos, ukupan iznos sredstava koja se prikupljaju, obveznike samodoprinosu, lica koja se oslobađaju obaveze, visinu samodoprinosu, način obračunavanja i ostvarivanja nadzora građana nad namjenskim korišćenjem sredstava i druga pitanja od značaja za uvođenje samodoprinosu.

5. Drugi oblici izjašnjavanja građana

Član 161

Pored oblika neposrednog odlučivanja i izjašnjavanja građani mogu učestvovati u ostvarivanju lokalne samouprave i putem peticija, predloga i žalbi, u skladu sa ovim statutom.

Član 162

Svako ima pravo da podnese peticiju, predlog i građansku žalbu, kao i da od organa traži obavještenja iz njihovog djelokruga rada.

Žalba, odnosno peticija iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti elektronskim putem, u skladu sa zakonom.

Član 163

Peticija, predlog i građanska žalba mogu se podnijeti u slučaju:

- 1) povrede prava na lokalnu samoupravu,
- 2) da Glavni grad ne obezbijedi zaštitu manjinskih prava i sloboda,
- 3) da organi uprave Glavnog grada i javne službe ne obezbjeđuju efikasnost i zakonitost rada,
- 4) da se organi uprave Glavnog grada i javne službe ne pridržavaju kodeksa i standarda postupanja sa građanima,
- 5) da organi Glavnog grada i javne službe ne obezbjeđuju javnost i transparentnost svog rada.

Član 164

Peticija, predlog i građanska žalba podnosi se Skupštini Glavnog grada, u slučajevima utvrđenim u članu 163 stav 1, tač. 1 i 2 ovog statuta i gradonačelniku, u slučajevima utvrđenim u članu 163 stav 1, tač. 3, 4 i 5 ovog statuta.

Član 165

Peticija, predlog i građanska žalba se podnose u pisanoj formi i mora biti uredno potpisana.

Organ kojem je peticija, predlog i građanska žalba podnijeta, preko nadležnih organa i službi, prikuplja potrebne podatke i obavještenja od značaja za odlučivanje po istim.

Organ nadležan za odlučivanje po peticiji, predlogu i građanskoj žalbi je obavezan donijeti odluku, odnosno obavijestiti podnosioca, u roku od 30 dana od dana prijema.

XII - SARADNJA GLAVNOG GRADA SA DRUGIM GRADOVIMA I OPŠTINAMA

Član 166

Glavni grad ostvaruje saradnju sa drugim gradovima i opštinama u zemlji i inostranstvu u oblastima od zajedničkog interesa, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Odluku o saradnji iz stava 1 ovog člana donosi Skupština Glavnog grada.

Opštine međusobno saraduju sa opštinama u Crnoj Gori i opštinama drugih država, radi ostvarivanja zajedničkih interesa u oblasti lokalne samouprave.

XIII - ODNOSI ORGANA GLAVNOG GRADA I NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Član 167

Pored oblika saradnje utvrđenih zakonom, organi Glavnog grada saraduju sa nevladinim organizacijama, i to:

- dostupnošću radnih verzija, nacрта i predloga opštih akata, planova i programa razvoja i izvještaja o radu organa i javnih službi neposrednim uvidom i putem internet prezentacije;
- informisanjem putem biltena i elektronskim putem;
- pozivanjem i prisustvovanjem na press konferencijama;
- osnivanjem Savjeta za saradnju Glavnog grada i nevladinih organizacija.

Uslovi, način i postupak ostvarivanja saradnje i partnerstva Glavnog grada i druga pitanja od značaja za saradnju i partnerstvo Glavnog grada i nevladinih organizacija, uređuju se posebnom odlukom Skupštine.

Član 168

Predstavnik nevladine organizacije može da učestvuje u radu sjednice Skupštine, na način i po postupku uređenim Poslovníkom Skupštine.

Član 169

Predstavnik nevladinih organizacija dužan je poštovati Statut i Poslovník Skupštine.

Član 170

Gradonačelnik će, najmanje jedanput godišnje, organizovati radni sastanak predsjednika klubova odbornika i predstavnika lokalnih nevladinih organizacija u cilju unapređenja dalje saradnje.

Gradonačelnik će, najmanje jedanput godišnje, organizovati radni sastanak glavnog administratora, starješina organa i javnih službi i predstavnika nevladinog sektora u cilju razmatranja dostignutog stepena i unapređenja dalje saradnje.

XIV- JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA

Član 171

Javnost i transparentnost rada organa Glavnog grada, organa uprave Glavnog grada, posebnih, stručnih i javnih službi, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Javnost rada organa i službi iz stava 1 ovog člana se obezbjeđuje:

- slobodnim pristupom informacijama i podacima u skladu sa zakonom;
- informisanjem javnosti o radu organa, aktivnostima koje su u toku i planovima za naredni period;
- objavljivanjem izvještaja u sredstvima javnog informisanja ili na drugi pogodan način;
- izdavanjem informatora o radu organa koji sadrži informacije koje su od neposrednog interesa za građane;
- učešćem građana u vršenju javnih poslova;
- objavljivanjem nacрта odluka u sredstvima javnog informisanja;
- omogućavanjem građanima da dostave sugestije, predloge i primjedbe na rad organa i službi (web sajt, kutija sugestija, dežurni telefon i dr.) i
- na drugi način u skladu sa zakonom i propisom Skupštine.

Način i postupak ostvarivanja javnosti i transparentnosti bliže se uređuje Poslovníkom i odlukama Skupštine.

Član 172

U cilju obezbjeđivanja javnosti i transparentnosti rada organa Glavnog grada, predsjednik Skupštine, gradonačelnik i glavni administrator, dužni su najmanje jedanput tromesečno putem lokalnih medija ili na drugi pogodan način informisati građane o aktivnostima organa u proteklom i planiranim aktivnostima u narednom periodu.

Organi uprave Glavnog grada, obavezni su da upoznaju javnost o procjeni analize uticaja odluka i drugih propisa (RIA) koje donosi Skupština i gradonačelnik.

Organi uprave Glavnog grada, obavezni su da javno objave održavanje savjetovanja ili drugih oblika stručne obrade i rasprave o pitanjima iz svog djelokruga, omogućue učešće građana i praćenje rada od strane medija.

XV - SAVJET ZA RAZVOJ I ZAŠTITU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 173

Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave je samostalno i nezavisno tijelo Glavnog grada.

Savjet bira Skupština.

Članovi Savjeta su istaknuti i ugledni građani, stručnjaci iz oblasti: lokalne samouprave, urbanizma i prostornog planiranja, strateškog planiranja, privrede i društvenih djelatnosti.

Aktom o osnivanju Savjeta, bliže se uređuju prava i dužnosti, sastav, način izbora i rada Savjeta i druga pitanja od značaja za njegovo funkcionisanje.

XVI - IZMJENE STATUTA

Član 174

Postupak za izmjene i dopune Statuta pokreće se predlogom odluke o izmjeni i dopuni Statuta.

Predlog iz stava 1 ovog člana može podnijeti gradonačelnik, odbornik i najmanje 5000 birača upisanih u birački spisak Glavnog grada.

Odluku o izmjeni Statuta donosi Skupština većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Član 175

Promjena Statuta vrši se odlukom.

XVII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 176**

Propisi čije je donošenje propisano ovim statutom, donijeće se, odnosno uskladiti u roku od 90 dana, od dana stupanja na snagu ovog statuta.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se postojeći propisi, ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim statutom.

Član 177

Stupanjem na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut Glavnog grada -("Službeni list RCG - opštinski propisi", broj 28/06 i "Službeni list CG - opštinski propisi", br. 39/10, 18/12 i 38/17).

Član 178

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

